ISSN 0132-4462

1986

ВЕСЕЛКА

№16

СЕРПЕНЬ

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

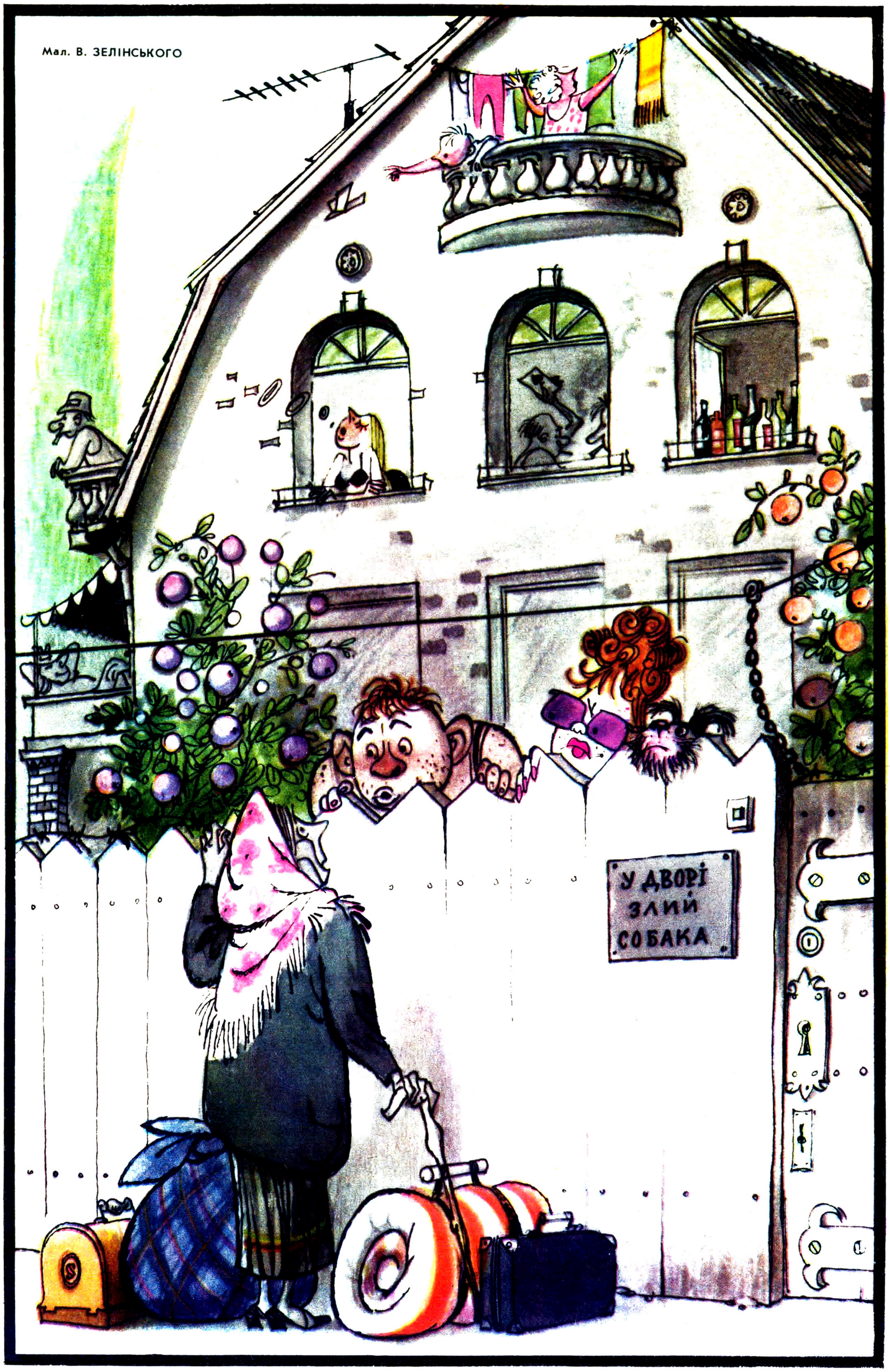

— Завжди ви, мамо, невчасно з'являєтеся: ми уже всі кімнати здали!

Здоровенькі були!

Відкритий лист
голові колгоспу села Дем'янці
Переяслав-Хмельницького району
Київської області
В. М. ГРИГОРЕНКУ

Вельмишановний Василю Миколайовичу! Оце пишу Вам цього листа і, повірте мені, плачу. Плачу, бо певний, коли Ви його прочитаєте, то мені не повірите. Не повірите, що я сів за друкарську машинку тільки заради Вас і в ім'я Вас.

Розповіли мені недавно про Ваш пригнічений психологічний стан і настрій. Кажуть, що Ви нібито собі місця не знаходите ні в Дем'янцях, ні в Переяславі. Все Вас щось мучить, непокоїть — хоч криком кричи. А я оце сиджу собі та думаю: «Невже оце може в наш час таке бути?! Та ще з такою людиною, як оце Ви?! Людиною, яка стільки років попрацювала на різних солідних посадах і щоб ото таку людину ні сіло, ні впало до ворожки везти?!»

Словом, розказують мені, що нібито Ви, коли ото зі своїм секретарем парткому Сергієм Панасовичем Помойницьким їдете з рідних Дем'янців, де Ви головуєте, до себе додому, в Переяслав-Хмельницький, де Ви з Сергієм Панасовичем ночуєте, як перед вікнами вашого автомобіля щось починає мерехтіти. Мерехтить, мерехтить, а тоді бере і під колеса падає. Ви, кажуть, не витримуєте і наказуєте водієві негайно зупинити автомашину. Він зупиняє, ви виходите. Спочатку дивитесь на асфальт, потім на обочину, а тоді начебто зі зла плюнете, і їдете далі.

Тільки рушите, а воно неначе з-під коліс — гульк, і вже біля шибки. І отак лукаво-лукаво посміхається і, як студент на екзамені, немов щось сказати хоче, але не може.

— Слухай, ти нічого не бачиш? — перелякано перепитуєте Ви водія.

— Бачу,— нібито відповідає він.— Їхати не більше, ніж сорок кілометрів на годину.

— Та я не про те!

— Обочина закрита.

— Знову за рибу раки. А на вітровому склі?

— Трохи грязюки. Приїду, помию, Василю Миколайовичу.

— А ось, на капоті, напроти мене?— і оце коли Ви запитуєте, то, кажуть, не тільки у Вас, а навіть у Помойницького мурахи по спині ніби лазять. Волосся дибом на голові стає.

А водій хоча б тобі що: «Нічого не бачу» — і квит!

Ото дивина,— гадаєте Ви. Не пив же, а таке приверзеться! А може, перевтомився?.. Бо хіба ж мало в голови колгоспу клопотів? Один же на три села! Двадцяти чотирьох годин на добу не вистачає. А тут на́ тобі — їдеш дорогою, чи полем йдеш, і все тобі здається, що ти щось загубив, а де і як оте щось знайти, хоч убий, не знаєш.

Буває ляжеш, тільки очі заплющиш, а тут тобі ще й різні силуети ввижаються. Та все жіночого роду. Та все так жалібно тебе просять та питають: «Василю Миколайовичу, ну тільки чесно скажи, де і коли ти її загубив? Невже це торік, перед першою порошею. Невже це тоді трапилось?»

І тут Ви, кажуть, не витримуєте і прокидаєтесь. Швидше б на роботу! Щоб забутися, мовляв. А у вухах все одно дзвенить. Та все Ваш, рідний голос: «Лукіє Денисівно,— нібито кажете Ви вдові-солдатці Лукії Кузьменко з рідного Вам колгоспу. — Ну, зажди трохи! Оце минуть жнива, потім зберемо овочі, фрукту. Тоді кукурудза піде. Соняшник, картопля, а там, дивись, буряки викопаємо. Відремонтуємо приміщення для худібки, а тоді і за твою хату візьмемось. Куди вона дінеться, твоя хата?».

— Та ви ж мені уже кілька років усе обіцяєте ту хату відремонтувати! Сергій Панасович у нас п'ятнадцять літ головував. Теж все обіцяв. Та все приказував: «Це дякуючи таким, як ви, Лукіє Денисівно, у мене орден на грудях. Коли б не ви та не жіночки наші, я б такої високої нагороди не мав. А за хату не журіться. От тільки...»

Якось, теж розповідають, але цього разу, мабуть, брешуть, бо я то знаю, що Ви ту Лукію Денисівну Кузьменко і в очі не бачили... Але, як кажуть, за що купив, за те й продаю. Так от кажуть, що нібито Ви таки зустрілися з Лукією Денисівною. А вона — Вам:

— Може, Василю Миколайовичу, колись заїхали б до мене. Подивилися, як я живу?!

— А я повз вашу хату, тітко Лукіє, не їжджу,— відповідаєте. А вона нібито — Вам:

— А як ви можете повз неї їхати, коли вона ще торік завалилася. Спасибі вдовам-солдаткам таким, як я, прийшли та хоч грубку виклали, а димаря не змогли. Дим через двері й вікна цілу зиму виходив...

От саме після тієї розмови, кажуть, з Вами щось трапилося. Не могли Ви нібито собі місця знайти. А це днями від тих вдів-солдаток (їх у Вашому колгоспі 130) лист надійшов. Пишуть мені жіночки про все, а найбільше (от і знову не повірите!) клопочуться про Вас. Розповідають, що Вас «останнім часом ніби хтось взяв і підмінив. Раніше,— пишуть,— чоловік був як чоловік, і совість у нього була, і душа, і серце, а це... до того очерствів, що хоч бери його і до ворожки веди. А загалом же голова гарний: молодий, вродливий, роботящий, непосидючий...»

А далі... Далі, витерши скупу перчанську сльозу, наведу Вам, Василю Миколайовичу, цитату з того ж таки листа, бо такого рядка, сидячи в кабінеті, не придумаєш: «...а це кілька років тому чоловік несподівано совість втеряв». Оце слово «втеряв» так мене розчулило, що я не витримав і одразу сів і почав писати Вам ось цього листа, щоб наприкінці його сказати Вам, Василю Миколайовичу, таке: «Якщо втеряли, то терміново найдіть. Люди он навіть підказують, де вона може лежати. Пишуть: у селі Дем'янці, на вулиці Городній, під хатою-розвалюхою Лукії Денисівни Кузьменко».

А Ви, Василю Миколайовичу, візьміть і перевірте. Якщо туди дороги не знаєте, попросіть Сергія Панасовича Помойницького — він знає.

На цьому здорові бувайте і, як кажуть, віднині і на довгі літа здоров'я і всього іншого не втрачайте!

Від щирого серця
Вашого ж таки ПЕРЦЯ.

«Через невимогливий, шаблонний підхід проектних організацій до формування обличчя міст і селищ їх новозбудовані райони усе ще вражають убогістю архітектурної думки, сірістю, одноманітністю».

(З листів до редакції).

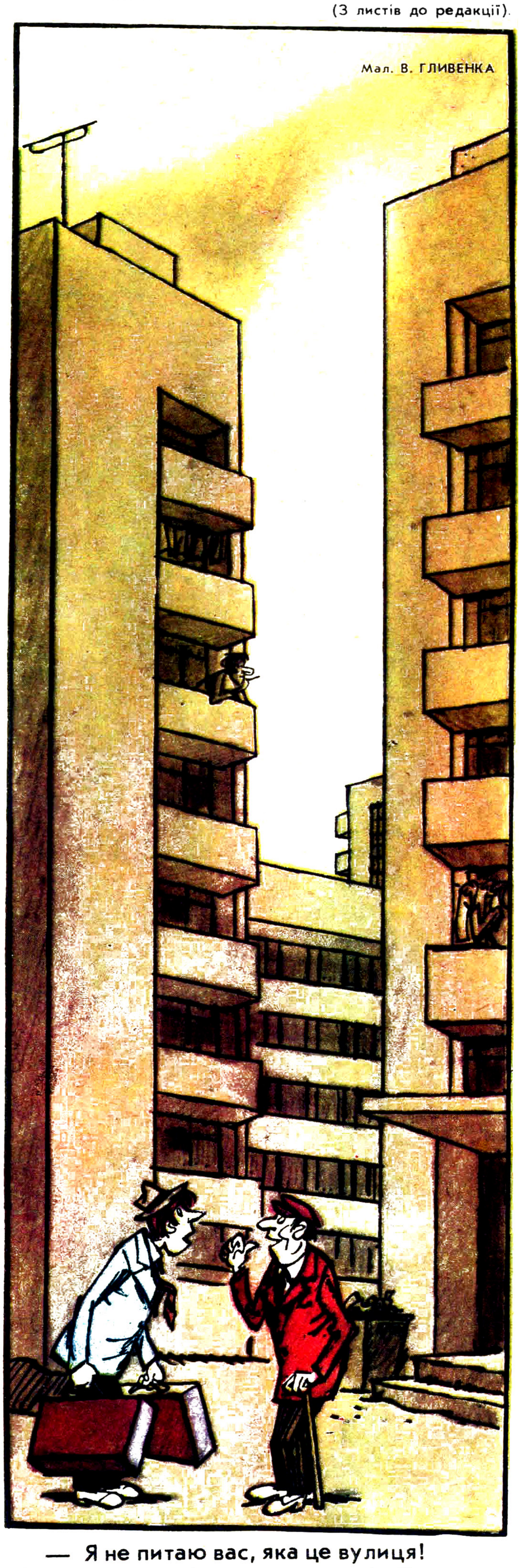

— Я не питаю вас, яка це вулиця! Ви краще скажіть, у якому я місті!..

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

— А я ж вас попереджала, Степане Трохимовичу, це — не людина: на нього кричати не можна...

ПИТАННЯ — РУБА!

ІНІЦІАТОР

В ініціаторах я років п'ятнадцять ходив. Ходив, ходив, а тоді втомився ходити і присів. А пам'ятаю, як сьогодні, свої перші дні. Це ті, коли я став на стезю самостійного життя. Як ошпарений бігав. Весь час метушився. Все хотів проявити ініціативу. Висунутися. Показатися. Повірите: спати ночами не міг — про роботу думав. Як би її поліпшити. Що б таке винайти, що б прискорити... Словом, молодий був, буйний. Весь, як молоде вино, бродив і грав. Дурості чимало в голові крутилося, полови. Але серед того усього й зерна з'являлися. Мріяв: хтось підхопить, хтось посіє, щось проросте!

Не повірите, лягав спати, а про ініціативу думав, про якийсь незвичайний пристрій, винахід. А як придумав, то на роботу на годину раніше мчав. Як кохану, чекав свого керівника. Так уже кортіло ідеєю поділитися, планами, майбутнім винаходом. Розповісти про його економічний ефект, про зекономлені кошти. Та й чого гріха таїти — знав, що я й премію матиму, шану, Дошку пошани. Молодий же був, кучерявий. Неодружений. Такому тільки на фото й красуватися.

Сидів за тим проектом, як на шпильках. До кожного кроку прислухався. Вихором у двері влітав. Не давав Антону Петровичу й роздягнутися! Такий божевільний був! Такий буйний!

Тільки я через поріг, а він:

— Ти що, Слинько, знову з дуба зірвався?

— Та я, кажу, таке придумав... Таке... Ви як познайомитесь, за голову візьметесь. Який економічний ефект!

Він і справді за голову брався, викладав зачіску «пиріжком», а тоді повертався обличчям до мене і спокійно-спокійно:

— Коли ти ще пішки, голубе, під стіл ходив, то вже тоді переді мною отой твій проект на столі лежав...

Мені оті слова — як з бочки вода на голову. Та ще й з льодом!

— Охолонь,— заспокоює мене Антон Петрович,— укуси кілька разів себе за лікоть, а тоді...

— Але в мене ж ідея!.. В мене...

— Любий мій, коли я був у твоєму віці, в мене тих ідей було стільки, що ними можна було греблю гатити... Але ідеями греблі не гатять! Запам'ятай це.

Я скручував свій проект у трубочку — і з кабінету. Мабуть, мислю собі, невчасно прийшов. Не дав людині навіть роздягтися. А може, дружина чоловіка вилаяла?! Може, чоловік на ліву ногу встав, а я тут зі своїми... ідеями. Хто його зна: керівник теж людина. Підберу слушний момент. Дізнаюсь, коли кращий настрій буде і... тоді вже у двері.

— Ідея є! — зустрічаю його якось усміхненого у коридорі.

— Ідея!.. — Він аж зупинився. — А, це ти, Слинько! Ідея, кажеш. Виносив?

— Виносив!

— Упевнений?

— Упевнений!

— А я от не дуже. Раджу ще її трохи поносити! Виношувати усе треба. Навіть яйце куряче. Хоч маленьке воно, а виношують. А ще й менші виношують. Приміром, горобці, от і ти ще трохи поноси,— і поплескав мене по-батьківському по плечу.

Ентузіазму в мене трохи поменшало. Але порох ще був. «Остання спроба»,— дав я собі слово, підібравши ще один слушний момент. Якраз Антон Петрович вільний був. Сидів за столом — кросворд розв'язував.

— Ідея є,— тихо кажу я, переступивши поріг.

— Ідея? — відірвався він від папірця. — А ти звідки знаєш? А й справді — «ідея» підходить. Чотири літери. Молодець, Слинько. На біострумах працюєш. Якщо так піде далі — у свої заступники візьму.

Так воно згодом і вийшло. Я чоловічок, хоч і нескромно про себе казати, метикований. Дізнався на пошті, які журнали Антон Петрович передплачує, які кросворди полюбляє, і почав розгадувати авансом. На день раніше за нього. Ночей недосипав. Все по енциклопедіях рився. Як тільки з Антона Петровича сходив десятий піт, а зморщене чоло починало нагадувати пральну дошку, він викликав мене:

— Слухай, голубе,— лагідно звертався до мене. На прізвище не називав. — Свійська тварина дуже уперта, дуже нетерпляча. Не ображайся, але характером схожа на тебе,— казав і по-дружньому сміявся.

— Осел,— відповідаю.

— Ану! Стоп! Точно. Так ти, Слинько, геній. Ти мені подобаєшся. Ти знаєш, я до тебе уже починаю звикати. Якщо далі так піде, то... Тут ще є одне слово... Людина, яка постійно мислить і...

— Раціоналізатор! — вигукую я.

Він образився.

— Слухай, ти знову за своє. Знову з рацпропозиціями.

— Я про кросворд кажу...

— А!.. Пардон!.. Одну хвилинку. Точно. Підходить. Ти що, екстрасенс? Чи хто ти такий? Ще два слова, дорогий мій, і беру у свої заступники. Тринадцять по горизонталі і тринадцять по вертикалі.

— Дуб і бовдур!

— Ну, ти й даєш. Я вже тепер бачу, що без тебе працювати не зможу.

І не зміг. Через рік він свого слова дотримав. Узяв таки мене у заступники. Виявив у мені ще один прихований талант: заступника-помічника, особливо цей талант широко розкрився під час відпочинку, на березі річки. Я вмів раки печерувати. А він їх понад усе любив з чеським пивом, яке я діставав у ресторані «Братіслава» через кума своєї двоюрідної сестри, котра була тіткою моєї племінниці по бабиній лінії у третьому коліні.

А тепер уже нема того унікального керівника. Змінився чоловік. Наче підмінили людину. Я від несподіванки й орієнтацію втратив. Перебудовується на очах: пива не п'є, раків не печерує, кросвордів не розв'язує. Ініціативний до біса став, вимогливий, галасливий. Все до діловитості й наполегливості закликає. Дивлюся — і не пізнаю людини. Тепер, мабуть, і я згадаю молодість. Хоч ідей уже тих нема, але погаласувати і я ще можу.

Олег ЧОРНОГУЗ.

телеграфне агентство ПЕРЦЯ

НОВОСЕЛИ ДВОХТИСЯЧНОГО

До штаб-квартири ТАП надійшов запит від сім'ї Сіромащенків із села Нововолимирівки Голопристанського району. Сім'я цікавиться: чи скоро вона відсвяткує новосілля у будинку для переселенців?

Наш херсонський кореспондент побував у згаданому селі і дійшов висновку: якщо спорудження будинку й надалі триватиме такими темпами, як і досі, то своє новосілля Сіромащенки зможуть відсвяткувати не раніше двохтисячного року.

•

НЯНЕЧКУ — У КОЖЕН ДІМ

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА область. (Кор. ТАП). Уже десять років у селі Підкамінь Рогатинського району немає дитячого садка. Але керівники місцевого колгоспу подбали про те, щоб сільські діти не були бездоглядними. Під гаслом «Нянечку — у кожен дім!» вони розіслали представників господарства в усі куточки республіки. І тепер ці повпереди займаються оргнабором нянечок.

А поки що підростаючі колгоспники знаходяться під дбайливим оком голови колгоспу Ю. Я. Тимчишина, який щодня розповідає дітям казочки про дитсадок.

•

ДИСЦИПЛІНА — НА ВИСОТІ

ЗАПОРІЖЖЯ. (Кор. ТАП). Вчителі Запорізької середньої школи № 3 завжди приділяли увагу питанню зразкової дисципліни. І ось настав той час, коли вони із задоволенням констатували: на перервах у класах не чути галасу школярів, не побачиш біганини, бешкетування. Успіхами педагогів зацікавилися вчителі з сусідніх шкіл і вирішили перейняти досвід. Яке ж було їхнє здивування, коли довідалися: секрет полягає в тому, що школа придбала меблі Чугуївської меблевої фабрики. Значну їх частину не вдалося зібрати докупи зовсім, а те, що вдалося стулити,— тримається на чесному слові. Прогупотиш, наприклад, мимо бракованої шафи — і від неї залишиться купа дров.

•

ГРОШІ ПІД ЗАМКОМ

Надійно зберігаються гроші в ощадній касі села Хоружівки Недригайлівського району. Вкладники можуть бути цілком спокійними за свої трудові заощадження: взяти їх звідти ніхто не зможе. Навіть самі вкладники. Бо, як передає наш сумський кореспондент, через відсутність касира на дверях сільської ощадкаси завжди висить великий замок.

ПРИЙШЛО МАХОМ— ПІДЕ ПРАХОМ!

НЕТРУДОВИМ ДОХОДАМ — КРАЙ!

Мал. В. ЧМИРЬОВА

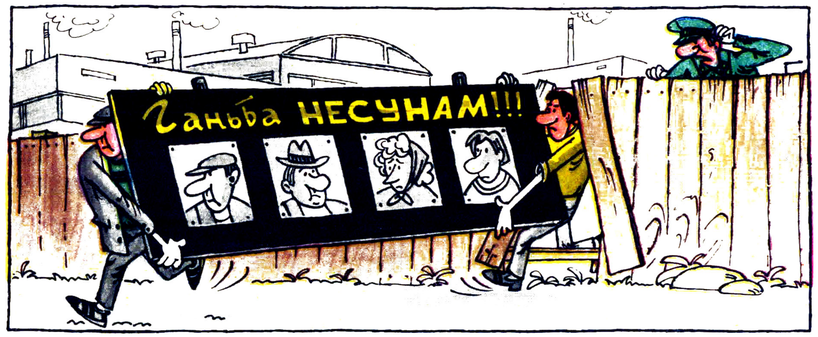

— Ну і ну! Навіть і це винесли!

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

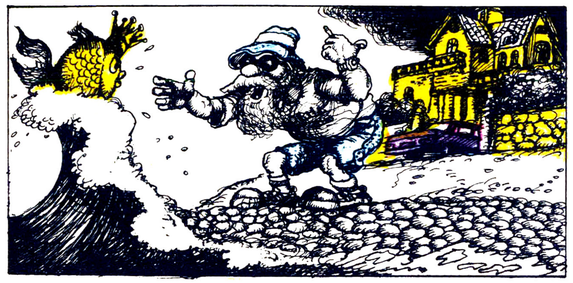

— Вимагає в тебе моя стара довідку про джерело її прибутків!

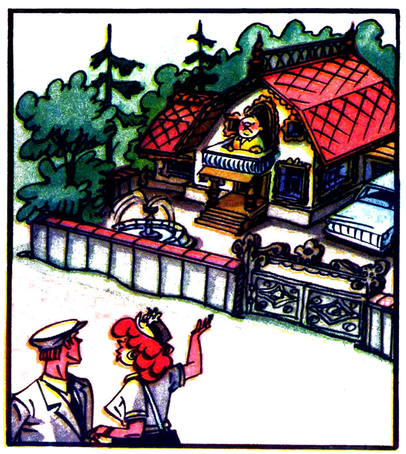

— Везе ж людям!..

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

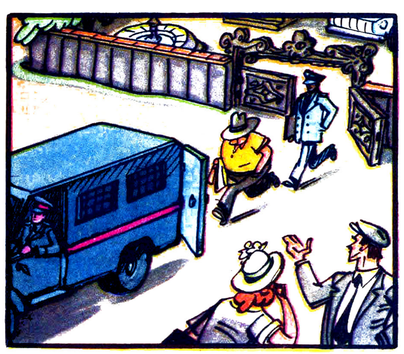

— І людей повезли!..

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

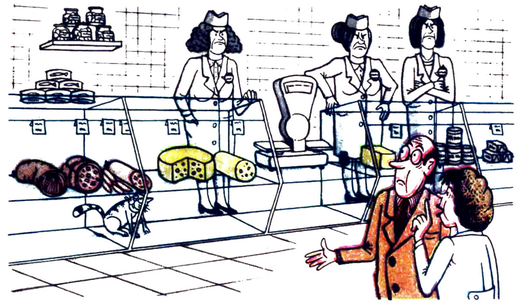

— Чого це ваші продавці такі невеселі!
— А ви ж бачите: прилавки з оргскла зробили.

Мал. В. ШИРЯЄВА

— Квитків у касі нема, але місця завжди знайдуться!

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

— Ну як же я піду працювати, коли у мене два особняки з квартирантами! За ними ж око та око потрібне...

Мал. В. СОЛОНЬКА

Паразитам сховатись ніде: мертве гілля відсічемо, крутієві, рвачу, дармоїду розплодитися не дамо!

СУДІТЬ САМІ

Золота рибка

Було це, розповідають, так.

Вийшов якось голова колгоспу імені Фрунзе В. Д. Блажко на дорогу, що вела із Загрунівки до Сулимів, поглянув на розгрузле болото та й мовив сам до себе:

— От якби отут шлях вимостити...

— Вай-вай, яка мудра голова в цього голови,— раптом почулося невідомо звідки.

Блажко оглянувся. Перед ним, немов із-під землі, виросли двоє чорнявих молодців.

— Хочеш дорогу — буде дорога,— темпераментно заговорили вони. — Це тобі не хто-небудь, а Корінтелі і Сохадзе обіцяють.

— Що з того, що ви обіцяєте,— махнув рукою В. Д. Блажко,— коли на цю дорогу навіть проектно-кошторисної документації немає.

— Не падай духом, дорогий. У нас теж, щоб її будувати, людей немає,— білозубо усміхнулись гості. — Але слово джигітів...

— Що з ваших слів,— перебив їх голова,— коли фондів на дорогу немає.

— А ти гадаєш, у нас є хоч одна машина, хоч один бульдозер? Але ж ми беремось...

— Та й до того ж,— знизав плечима Блажко,— у виробничо-фінансовий план це будівництво не включено.

— Вай-вай, мудра твоя голова, та не дуже. Нас теж не можна включати у твій план, бо ми вже включені: працюємо в сусідньому колгоспі імені Карла Маркса на будівництві асфальтової дороги. Але ж ми й тебе у біді не залишимо!

— Цікаво, яким чином,— похитав головою голова. — Адже ви казали, що людей у вас нема.

Корінтелі підморгнув Сохадзе:

— Виймай бригаду!

І той, витягнувши з-за пазухи цілу пачку паспортів, почав їх тасувати:

— Сохадзе Г. Р., 1903 року народження, мій батько. Сохадзе А. М., 1923 року народження, моя мати. Кушашвілі М. Г., моя дружина. Кладько В. І., Ковалевський Г. І., Ковалевський Г. А. — жителі Охтирки. І так далі. Усього 10 чоловік, яких очолить відомий уже тобі Корінтелі Реваз Романович. Хай тебе не хвилює, що декому з названих шляховиків уже за вісімдесят, а моя дружина, наприклад, має на руках двох малолітніх дітей. Ти їх тут і не бачитимеш.

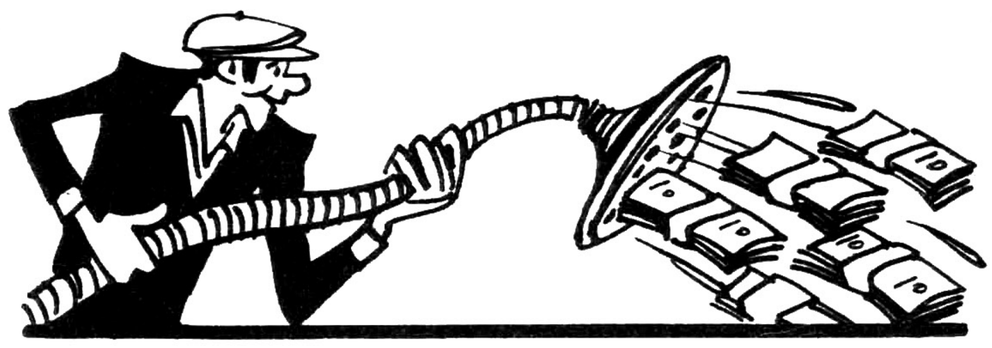

— А як же дорога? Не золота ж рибка будуватиме її.

— Може, й золота,— загадково усміхнулися гості. — Тільки на відміну від казкової, яка робила добро просто за спасибі, нашій рибці колгосп повинен заплатити за дорогу 116 тисяч карбованців.

Хоч химерною виглядала ця дивна угода, але її було підписано. А вже через кілька місяців за перші три кілометри новозбудованої дороги колгосп виплатив так званим членам бригади Р. Р. Корінтелі у єдиній особі того ж таки Корінтелі 21 тисячу карбованців. Згодом — іще 14 тисяч, ще через місяць — 35 тисяч і ще пізніше — 18 тисяч. Зауважимо, що при цьому жоден житель далекої Грузії чи близької Охтирки, зазначений в бригаді Р. Р. Корінтелі, жодного дня на будівництві дороги не працював.

І все-таки її було збудовано — рівненьку, підсипану, вимощену... От і не вір у золоту рибку!

Мабуть, переконаність у її необмежених можливостях так і залишилася б нерозвіяною, якби не подія, що сталася пізніше в іншому кінці Зіньківського району. Липневого дня трасою з Опішні у напрямку села Батьки хвацько мчали блискучі «Жигулі». Їх власник, мабуть, хотів похизуватися, показати своїй пасажирці, як кажуть, вищий клас. Та щойно вжитий алкоголь додавав йому лише сміливості, а не уміння, внаслідок чого приємна прогулянка закінчилась у кюветі, а симпатична пасажирка опинилася в лікарні. Перед цим вона зняла свої прикраси — золотий ланцюжок та кулон загальною вартістю майже 600 карбованців — і передала на збереження своєму супутникові. А той, не чекаючи одужання подруги, накивав п'ятами у невідомому напрямку.

З допомогою міліції вдалося встановити і напрямок, і знайти самого власника «Жигулів». Ним виявився все той же Р. Р. Корінтелі, який «ощасливив» колгосп імені Фрунзе дорогою. Побіжно з'ясувалося, що золота рибка до будівництва дороги не має ніякого відношення. Як, до речі, і сам Корінтелі. Він лише одержав за неї гроші. А насипали полотно дороги три бульдозери і скрепер з автоколони № 4 об'єднання «Полтаванафтогазгеологія» та один бульдозер з об'єднання «Укргазпром». Під виглядом підготовки ферм до зимового сезону, за що колгосп перерахував цим організаціям 4554 карбованця.

Дехто може поспівчувати голові колгоспу В. Д. Блажку: мовляв, хотів добре діло зробити, от і проявив винахідливість. Та не такими вже й безкорисливими були його кроки по новій дорозі. Із щедрого фінансового душу, яким голова окропив своїх благодійників, дві краплі — одна на 1200 карбованців, інша на 800 — перепали і йому.

І знову банальна альтернатива кримінальних історій: що краще — шукати десь у лівих затоках життя «золоту рибку» чи працювати чесно й сумлінно? У головних героїв нашої оповіді часу для таких роздумів тепер буде доволі: від 5 аж до 12 років! А от цікаво, як сприйняли цю історію керівники районних організацій, завдяки яким сумнівної проби «золоті рибки» почувалися, мов у рідній стихії?..

В. ЛИС.

Полтавська область.

ФРАЗИ

● *Торгівля — суцільний детектив: одні приховують дефіцит, інші — його розшукують.*

● *Яскравий талант небезпечний тим, що кидає тінь на посередність.*

О. СЕЇН.

● *Страждав на склероз: не пам'ятав, де посіяв лаври.*

● *Роботу любив платонічно. Навіть не наважувався до неї доторкнутися.*

Г. ПЕЛЕШКО.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

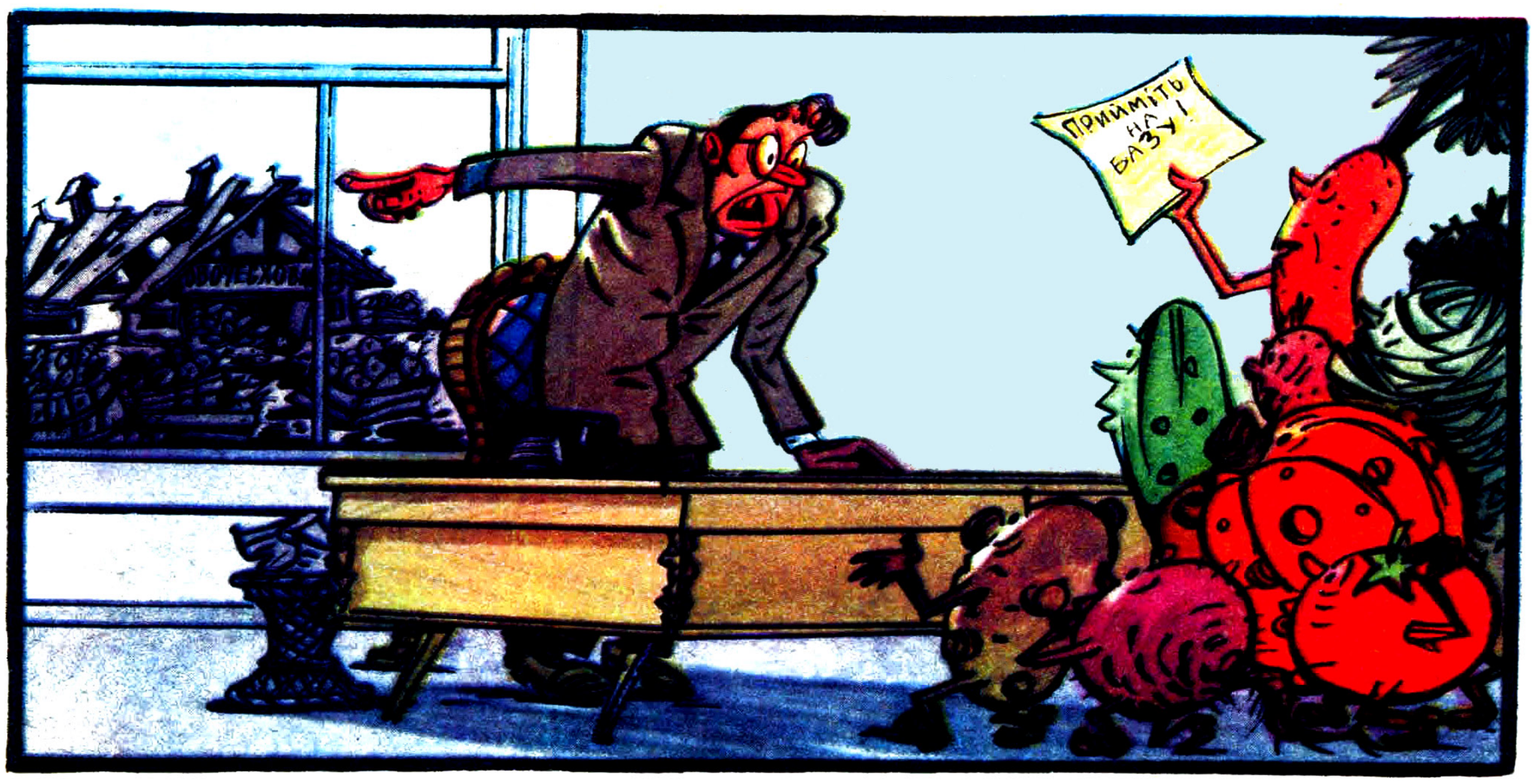

— Будете набридати,— згною!

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Коли людина вживає зайві калорії, вона набирає зайвої ваги. А це вже недобре. Та відпочиваючим у санаторії «Поділля» (м. Хмільник) це аж ніяк не загрожувало. Не загрожувало, бо у санаторній їдальні виявляли зворушливу турботу про стрункість фігур власників путівок: їм постійно недодавали харчів. А куди ж дівалися лишки,— про це, звісно, відпочиваючих не інформували. Лист про отакі кулінарні маніпуляції і надійшов до редакції.

Після втручання в цю справу Перця з Вінницького обкому Компартії України повідомили, що листа перевірено на місці. При перевірці у службовому кабінеті завідуючої виробництвом цієї їдальні Гірник Р. І. було виявлено чимало продуктів. Ці лишки утворилися внаслідок порушення технології приготування та роздачі страв.

На партійних зборах санаторію за безконтрольне ставлення до роботи, створення умов для розкрадання продуктів харчування завідуючій їдальнею Березій А. І. та завідуючій виробництвом Гірник Р. І. оголошено суворі догани з занесенням до облікових карток. Обох їх звільнено з посад.

Сьогодні ми відкриваємо нову рубрику, яка одержує свою прописку на сьомій сторінці. На «Сьомому небі» збиратимуться, гомонітимуть про успіхи і невдачі, ділитимуться планами на майбутнє і обов'язково усміхатимуться артисти, народні майстри, художники, письменники... Одні сюди добиратимуться на Пегасі, інших підсаджуватиме котрась із муз. Зрозуміло, що назва літературно-мистецької сторінки і символічна, й іронічна. А тому не обійдеться тут і без фейлетонів, реплік, карикатур про тих, хто тільки витає в хмарах, а уявляє, що він уже на сьомому небі.

ГУМОРИСТИ — ЛАУРЕАТИ

ЩО ПОСІЄШ...

З чим ти до людей, з тим люди й до тебе. Усім відома закономірність.

Степан Іванович Олійник до людей завжди йшов з відкритим серцем. Ніс їм свої твори. Повні життєвої правди. Здорового гумору. Колючої сатири. Йшов з добрими вчинками, щирими

порадами. Словом, сіяв добро. Особливо турбувався про земляків. Про Левадівку, з якої пішов у світ широкий.

Земляки Степана Івановича не зостаються в боргу. У с. Левадівці створено музей поета-сатирика. У Левадівці започаткували щорічні Олійниківські читання (які стали традиційним святом не тільки у Миколаївському районі, а й у самій Одесі). У Левадівці засновано літературну премію імені Степана Олійника. У Левадівку щорічно першого квітня з'їжджаються письменники-гумористи з усієї України. Не тільки для того, щоб з вуст голови журі й одночасно голови колгоспу «Шляхом Леніна» Михайла Івановича Бадери почути приємну новину про присудження премії. Виступають перед земляками Степана Олійника. Діляться своїми задумами. Знайомляться з життям хліборобів.

Отаке традиційне свято гумору відбулося і цього року. Невтомний організатор Олійниківських читань професор Одеського університету Іван Дузь, як завжди, був на висоті ведучого. Постійний учасник цих читань Полікарп Шабатин — на своїй висоті. На святі були одесити й вінничани, кияни і львів'яни. Усі виступали. Усім аплодували, а найбільше — львівському поету-сатирику Іванові Сварнику. У Левадівку він їхав «рядовим» поетом. А повертався лауреатом премії імені Степана Олійника. І так йому й треба. Хай знає, як писати. Мудрість народна недаремно стверджує: як дбаєш, так і маєш. Або: що посієш, те й пожнеш...

Євген ДУДАР.

НА ПЕРЧАНСЬКІЙ КУХНІ

Азбука для дорослих

Дивно воно якось виходить: атестат про закінчення середньої школи дають, диплом після навчання у вузі чи технікумі — вручають, а от «випускнику» дитячого садочка — ніякого документа немає. Хоча там сьогодні таке-е-е вивчають, що весь час думаєш: а що ж дитина у школі робитиме? Та вона за своєю освіченістю будь-якого середньовічного бакалавра наук за пояс заткне. Бо сьогоднішнього дитсадківця уже азбукою чи математикою не здивуєш. А тим часом видавництво «Радянський письменник» видало книжку

«Азбука для дорослих». Смішно? Смішно! А ще смішніше стає, коли ви прочитаєте прізвище автора. Бо виявляється, що ту азбуку «утнув» не професор і не доцент, а відомий нашим читачам поет-гуморист Ігор Січовик.

Ось тепер зрозуміло — це жарт. Але коли починаєш читати збірку віршів, переконуєшся, що це більше сатира. Сатира на тих, хто засвоїв азбуку у зворотному порядку, для кого вона починається з букви «Я».

У збірці чимало віршів приперчених, причасничених, пригірчичених. Візьмемо, наприклад, шніцель... А точніше, мініатюру про цей кулінарний виріб:

— Скажіть, де тут шніцель,
а де тут котлета? —
Цікавлюся я в працівниці буфету.
Вона пояснила відразу мені:
— Найкраще дізнатись про це
по ціні.

А взагалі читач знайде у збірці не тільки гуморески і усмішки, а й байки, епітафії, переклади і навіть добірку «Дорослим і малечі про веселі речі». Тому ще раз повторюємо: назву книжки не треба сприймати серйозно. А от вірші Ігоря Січовика — навпаки. Особливо тим, хто впізнав себе серед героїв його «Азбуки для дорослих». Нехай для них ця «Азбука» буде все-таки наукою.

П. МИШКО.

Веселі горщики З ГОНЧАРІВКИ

Не знаю, наскільки серйозно можна сприймати слова народного майстра декоративно-прикладного мистецтва Вячеслава Рисцова, але він стверджує, що усе почалося... з анонімки. У досить-таки високу інстанцію надійшов лист без підпису: мовляв, так і так, придивіться до громадянина Рисцова. Щось він таке замишляє, щось таке мудрує. Яму у дворі копає: погріб — не погріб, колодязь — не колодязь... Очевидно, підкоп кудись чоловік робить.

Приїхала комісія з перевіркою і... виявила, що ніякого підкопу Вячеслав Рисцов не робить, а копає яму, щоб спорудити піч для випалювання глиняних виробів.

«І, можливо, ліпив би я звичайнісінькі горщики,— говорить Вячеслав,— якби не оцей випадок. Бо раптом захотілося мені зробити такі горщики, які б насміхалися з моїх «доброзичливців», котрі анонімку нашкрябали. Горщики вийшли кумедними: з очима, з носами, з вусами. І знаєте, глянув я на них — і аж веселіше стало на душі».

А незабаром ті горщики можна було побачити на виставці у Харківському науково-методичному центрі народної творчості. Ну, а потім, як кажуть, і пішло, і поїхало. Витвори Вячеслава Рисцова подорожували з однієї виставки на іншу. Побували вони і в Києві, і в Москві, і в Зоряному містечку... А їх автор став золотим медалістом ВДНГ.

Звичайно, Вячеслав ліпить не тільки веселі горщики, а й макітри, заминачки, декоративні глечики, свічники, квітники, чашки, супниці, баклаги, форми для випічки тіста, кашпо, кахлі, миски... І у всіх цих виробах відчувається весела вдача автора.

«Ви знаєте,— розповідає Вячеслав Рисцов,— з усміхненого горщика і каша смачніша. Якщо не вірите — спробуйте!»

Спробували — і переконалися, що таки смачніша. А ще переконалися, що у Вячеслава справжній талант, щедрий, який він, мабуть, одержав у спадок від діда — охтирського гончара Василя Панасовича Коробки. І дивлячись на його вироби, думаєш — ні, не перевелися у Харкові на Гончарівці гончарі. Бо на те вона, мабуть, і є Гончарівка.

Михайло ПРУДНИК.

Об'яви, оголошення

УВАГА!

Для завершення будівництва Новопавлівського цеху безалкогольних напоїв оголошується

ОСТАННІЙ АВРАЛ!

Прохання до дітей та непрацездатних: на час авралу не виходити на вулицю, щоб не заважати проведенню будівельних робіт. Власників худоби просимо перевести своїх тварин на стійлове утримання.

ДАЙОШ НОВОПАВЛІВСЬКИЙ ЦЕХ БЕЗАЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ!

ПРАВЛІННЯ КОЛГОСПУ ІМЕНІ КАРЛА МАРКСА.

Врадіївський район
Миколаївської області.

ДО ВІДОМА

піонерів та школярів
Хмельницької області!

Вербецький цех Кам'янець-Подільського комбінату в'яжучих та облицювальних матеріалів на своїй території

ПРОВОДИТЬ

РІК ЗБИРАННЯ МЕТАЛОБРУХТУ,

оскільки подвір'я підприємства геть захаращене поламаними бульдозерами, іржавими трубами, усіляким іншим устаткуванням.

УСІ — НА МЕТАЛОБРУХТ!

ДИРЕКЦІЯ КОМБІНАТУ.

КУПУЙТЕ САЛАТ

«ЛЮБИТЕЛЬСЬКИЙ»

виробництва нашого консервного заводу. Салат виготовлений із гнилих огірків і має досить специфічний запах (на смак скуштувати його ще ніхто не наважувався). Рекомендуємо як безвідмовний засіб відлякування злих собак. Кинувши відкриту банку з салатом у собачу будку, ви приму-сите назавжди забігти світ за очі найлютішого пса.

Правління колгоспу імені Петровського.

Охтирський район на Сумщині.

ПРИЙМАЄМО СПІВЧУТТЯ

з приводу отримання квартир в житлово-будівельному кооперативі № 39 по вул. Маршала Конєва, 15 у Кіровограді.

ПРИМІТКА: керуючого трестом «Кіровоградміськбуд» В. Д. Маракуцу, хлопці-молодці якого підсунули нам замість готового будинку напівфабрикат, просимо не турбуватися. У нього й так вистачає клопотів — відбиватися від скарг таких самих бідолах, як і ми.

НОВОСЕЛИ.

Одеський меблевий комбінат

оголошує набір учнів

на курси по ремонту стільців.

Оскільки стільці нашого виробництва розсипаються при першій же спробі сісти на них,— на курси запрошуються всі особи, які вирішили придбати або вже придбали нашу продукцію.

Вартість навчання закладено в ціну стільців — 12 крб. 30 коп. кожен.

ДИРЕКЦІЯ.

Скупих людей споконвіку недолюблюють. Отих, що в усьому відмовляють собі та ближнім, живуть лише для того, щоб складати копійку до копійки, а там іще копійку. Значно симпатичнішими видаються люди широкої натури, для яких нема більшої втіхи, ніж витрачати гроші.

Тут усе ясно. Складніше з тими, які в одних випадках наче скупуваті, зате в інших розтринькують гроші наліво й направо.

Така роздвоєність стає зрозумілою, як тільки ми дізнаємося, що бережливими ті люди бувають, коли рахують власні гроші, а щедрими — коли пускають за вітром гроші державні. Тут вони, до речі, стають напрочуд винахідливими й вигадливими, придумуючи найрізноманітніші способи розтринькування.

З деякими такими щедрими натурами мені вдалося познайомитися за допомогою народних контролерів Тернопільщини.

У почаївському виробничому об'єднанні «Іква», де директорує тов. Камінський, якось, було, замислилися, куди його краще вгатити гроші, щоб від них не було ніякої користі? І вирішили — в землю. Так і зробили. Вирили глибоку яму, наклали туди цегли, забетонували і назвали це діло фундаментом, а про людське око зверху ще змурували стіни. Це було 1972 року... І тепер уже мало хто пам'ятає, що тут колись планували звести робітничу їдальню. Зате в ямі надійно поховали п'ять тисяч карбованців. Оскільки ж такою сумою не дуже похизуєшся, то в 1975 році почали зводити восьмиквартирний житловий будинок, довели його теж до першого поверху і... кинули цю мороку. В тій другій ямі замуровано 11 тисяч карбованців. Що це дало практично? А те, що керівники об'єднання протягом десяти з гаком років на всіх зборах і нарадах можуть голосно запевняти присутніх, буцім «ось зараз якраз ведеться будівництво восьмиквартирного будинку для наших робітників». Тільки ніхто з тритисячного колективу чомусь не аплодує. Як не аплодували й тоді, коли довідалися, що 12 тисяч карбованців зарито ще й у фундамент магазину, будувати який почали в 1983 році і негайно кинули. На нульовому циклі.

Дехто дає вишуканіше: доводить будівництво до кінця, але при цьому умудряється завдати державі збитків не менше, ніж почаївські газди.

Будівельно-монтажне управління «Промбуд», де головним інженером В. Москаленко, наприкінці минулої п'ятирічки відрапортувало про завершення будівництва великого холодильника вартістю близько трьох мільйонів карбованців. Але той урочисто введений в експлуатацію холодильник... не діє. Через халтурно виконані електромонтажні роботи. Промбудівці стійко тримаються своєї лінії, вони переконують: заморожувати державні кошти куди ефективніше, аніж заривати їх у землю.

Несправедливо було б, ясна річ, виставляти геніями марнотратства лише будівельників, обминаючи представників інших професій. Хіба ж погано впоралися з цією справою у ряді колгоспів Кременецького району, де завдяки блискучій розхристаності й нехлюйству, порушенням правил збереження техніки, зменшенню ресурсу машин викинуто дуже вагомі суми! Лише в колгоспі ім. Калініна, очолюваному В. Андрійчуком, збитки склали близько трьох тисяч карбованців, за що механізаторів відзначили грошовими преміями, а головному інженерові Бондарю, який особисто сотворив фіктивні акти про готовність техніки, вручили персональну премію — півсотні. І це, гадаю, правильно. Бо старанного і кваліфікованого марнотратника слід не лише морально підтримувати, а й матеріально стимулювати. Інакше він — так і дивись — може зовсім перестати розтринькувати державні гроші.

Тим-то мене трохи хвилює те, що майже ніяк не простимулювали видатних капарників на ниві заготівлі, зберігання та переробки овочів і фруктів. А вони хіба ж як старалися! У Зборівській райзаготконторі заклали на зберігання 129 тонн моркви. І всі 129 тонн при перевірці виявились нестандартними, простіше кажучи, непридатними для вживання. Теребовлянські колеги зборівців дещо недотягли: із закладеної на зберігання картоплі нестандартною виявилося лише 91,4 процента. На Заліщицькому консервному заводі зіпсовано вісім тонн яблук. У Шумській райзаготконторі заздалегідь заготовили чотири тонни хрону, готувалися квасити огірки. Тільки огірки торік не вродили. Що ж його робити з хроном? «А хрін із ним, з отим хроном!» — щоб не сушити собі голів, сказали шумські господарі. Від такої образи хрін згнив. Щоправда, воно вийшло на краще, що огірків там не солили. Бо у Шумському дехто квасить так, що потім уся область рве животи від реготу. Отож відкрили якось бочку з квашеними помідорами й витягли звідти... цілий кущ засолених томатів — разом із листям та корінням.

Читач може запитати: що спільного між розхристаним керівником, якому бракує терпіння добудувати те, що він розпочав, і господарем, який не спромігся створити необхідні умови для збереження уже вирощеної і зібраної картоплі? Щоріднить спеціаліста, котрий залишив під снігами й дощами невідремонтовану техніку, з поспішако-кою, який квасить помідори просто на кущі?

А от що. Усі вони нехлюї вищого гатунку. І ще їх єднає спільне майбутнє. Досить сумне, до речі, у наш вимогливий час.

О. КРУКОВЕЦЬ.

Тернопільська область.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

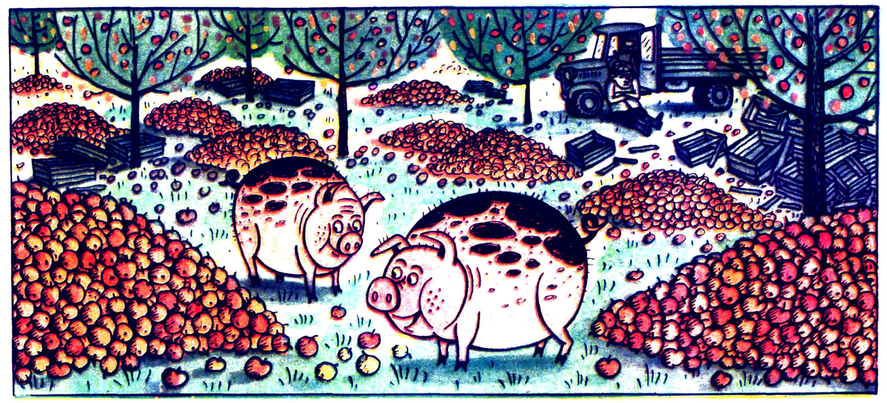

— За що я люблю нашого директора радгоспу — так це за безгосподарність!..

А все ж устиг!

ГУМОРЕСКА

Стою на зупинці. Народу, що насіння в соняшнику. І ось — тролейбус. Зловчився я, пірнув у юрбу, руками, як веслами, запрацював. У такому випадку головне — до дверей дістатися.

Влітаю ядром до салону, а слідом за мною — молодик на добрих дві голови вищий. І, уявіть собі, з усього розгону своїм сорок шостого розміру черевиком прямісінько мені на сорокового розміру туфлю приземлюється. Скривився я від пекучого болю, проковтнув сльозу, що скотилася зі щоки, і спокійно так кажу:

— Осліп ти чи що?

Мовчить. Зіняковів, схоже. Але ж мені від того не легше.

— Чого мовчиш? — запитую знову. — Знаєш ти,— кажу,— що роблять, коли на ноги іншим наступають?..

Мовчить. Лише легка посмішка пробігла по обличчю.

— Ти ще й зловтішаєшся, слон отакий! — кидаю сердито. — Віддавив людині ногу й зловтішаєшся?

Мовчить.

— Бовдуре необтесаний! — кричу просто в обличчя. — Відповіси ти нарешті, що роблять, коли іншим на ноги наступають? Ну, кажи, хамлюго несосвітенна!

І тут він ні за що, ні про що ухопив мене за комір й потяг до виходу.

— Відпусти! — намагаюся вирватись.

Та де там. Дотягнув до дверей і, як те кошеня, викинув з тролейбуса.

— Ех ти,— усе ж встигаю крикнути. — Темнота безпросвітна. Коли наступають іншим на ноги — пробачення просять!..

Аркадій ТОНДІЙ.

Мал. В. СОЛОНЬКА.

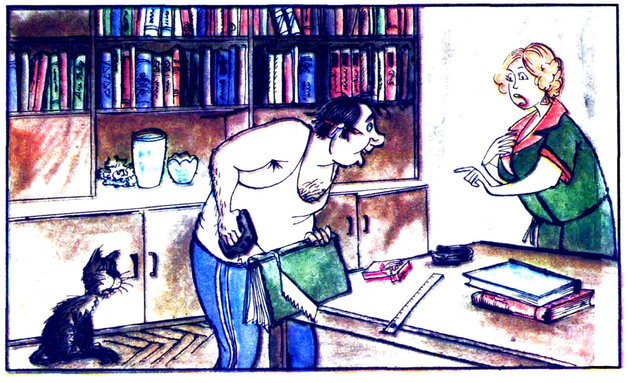

— Доводиться підкорочувати: в інтер'єр не влізає...

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Мабуть, іще з дитинства мріяв С. М. Прищепа хоч чимось виділитися з-поміж односельців. І виділився. Правда, коли уже став дорослим. Бо земляки обрали його головою Котюржинської (Хмельниччина) сільської Ради. Але далі він чомусь став виділятися явно не тим, чим треба: почав зловживати службовим станом, нехтувати думкою виборців. Про це Перець одержав листа.

Як повідомив секретар Хмельницького облвиконкому В. Олійник, факти, наведені в листі, підтвердилися. За перевищення повноважень при виконанні службових обов'язків бюро Полонського райкому Компартії України притягнуло С. М. Прищепу до суворої партійної відповідальності, а позачергова сесія Котюржинської сільради увільнила його від обов'язків голови виконкому.

Мал. А. БОРДУНІСА

— От вліплю вам догану, щоб знали, як при відвідувачах скарги у кошик для сміття викидати!

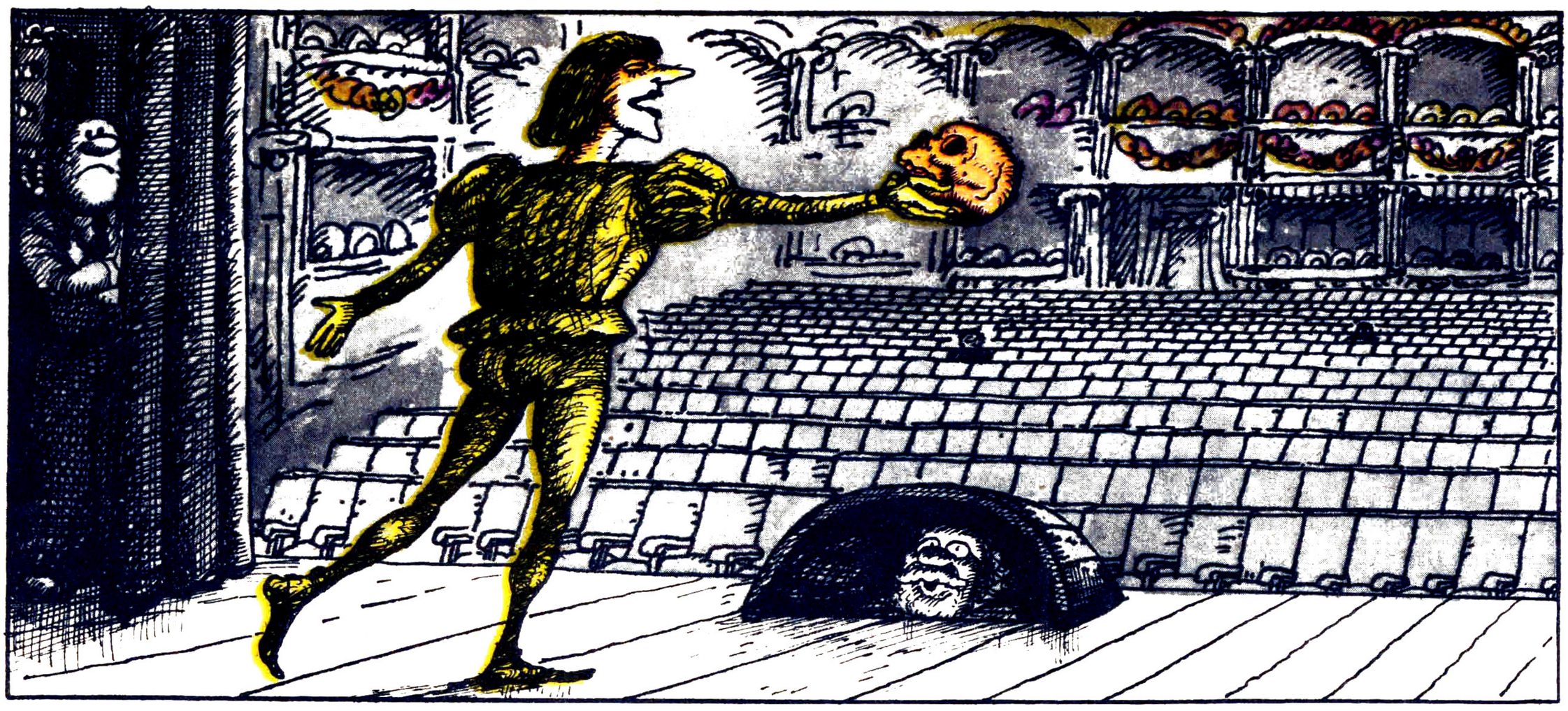

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

— Бути чи не бути... нашому спектаклю? Знову глядачів нема...

Миттєва реакція

ГУМОРЕСКА

Цю несподівану звістку приніс у відділ Валерій Сурженко.

— Товариство! — сказав він урочисто й загадково. — Готуйтесь до поздоровлень, а можливо, й до перетряски у нашому закладі! Є надзвичайна новина!

Всі ніби закам'яніли, втративши рух і мову. Бо знали, що інформація Сурженка безпідставною не буває. Шість пар очей, спрямованих на колегу, запалилися цікавістю: «Що трапилось?»

— На місце Медоноса призначено Забортного! — окинувши поглядом принишклих товаришів, повідомив Валерій Сурженко. — Є наказ! З завтрашнього дня Забортний приступає до виконання своїх обов'язків... Вирок, як мовиться, остаточний і оскарженню не підлягає! — іронічно закінчив Сурженко і всівся за свій робочий стіл.

— А чого ж,— порушив гнітючу тишу Корч,— рішення цілком справедливе і своєчасне. Особисто я — вітаю. Медонос нічим себе не зарекомендував, а ось Забортний...

«А ось Забортний,— подумав Корч,— і Медоноса не вартий. Так собі. Вискочка. Підлабузник. Майстер підкочуватись до людей впливових. Ну, тепер він кар'єру зробить. Далеко піде. Аж доки хтось не розкусить його та не зупинить...»

— Дуже мудро, що керівником призначили людину з нашого середовища,— поспішив підтримати Корча уже немолодий Трубенко, який за довгі роки праці так і не спромігся висунутися бодай на одну службову сходинку. — Ми Забортного знаємо, він знає нас. А уявляєте, якби когось чужого до нас прислали?

«При чужому, може б, я й утримався на своєму місці,— сам себе пожалів Трубенко,— а Забортний мене першого витурить. Треба ж було мені ляпнути на його адресу оту дурну репліку про безталанну дисертацію. А слово — не горобець. Позавчора всі мовчали. Вчора ще мовчали. А завтра донесуть. Котрийсь неодмінно нашкодить. Щоб у нового начальства прихильність завоювати. Чи міг я подумати, що все так обернеться?»

— Дивно. А позавчора, що ви казали? — обізвався новачок Миша Дудник, блиснувши поглядом на Трубенка.

— А що ж я такого казав позавчора? — втягнув шию в плечі Трубенко, наче його хтось ляснув по потилиці. — Нічого й ні про кого я не казав.

— Як це — ні про кого? — скипів Дудник. — А про Забортного. Забули? Коротка ж у вас пам'ять.

— То йди вже та вислужуйся! — скипів Трубенко. — Може, швидше вгору підеш. Є ж такі, що заради власної вигоди ладні будь-кого зачовгати!

— Я не збираюся ні до кого йти, а тим більше вислужуватися,— образився Дудник. — Мені все одно, хто тут керуватиме. Свій, як ви кажете, чи чужий. Моє діло працювати. Мене особисто й Медонос влаштовував. Та й вас, сподіваюсь, влаштовував, доки не звільнили. А тепер, бач, він уже не такий!

«От заварилася каша,— позираючи на колег, нервово потер руки Степан Бурий. — Так і чекай, що почнеться пертурбація. Не знати, чи Забортний змінить напрямок роботи, а кадри він поміняє. Тут потрібна пильність і пильність. Ото завтра ж треба десь перестріти цього честолюбця та розповісти, як у нашому відділі перемивають його кісточки. Бо не я, то хтось інший це зробить!».

— Навіщо ви цю веремію підняли?! — втрутився Бурий у суперечку між Трубенком і Дудником. — Ми ж знаємо Забортного як розумну людину. І він сам в усьому розбереться.

— Дуже правильно сказано! — підхопив Яківчук, що досі мовчки прислухався до розмов. — Забортний — досвідчена і мудра людина. Сам вирішить, з ким йому працювати далі, а кому, може, й запропонує поміняти місце. Життя — складний діалектичний процес. Воно застою не любить.

«Треба Забортного негайно запросити до себе в гості,— подумав Яківчук, замовкнувши. — Тепер він так легко не погодиться, буде ламатися. Але вміючи всього можна досягти. А там і дружбу варто завести. Доки ніхто до нього ще не приліпився. І як воно ото в житті буває: такий собі рядовенький, навіть сіренький, а дочекався он якого висунення. От тобі й діалектика. А як тепер з Медоносом бути? Порвати дружбу? Доведеться. Хоч і не дуже зручно. Але Забортний не потерпить, щоб і з Медоносом, і з ним. Розгнівається Медонос? Дурниці. І взагалі, що він мені тепер зробить? Його вже минулося».

— А його вже затвердили? — раптом запитав Молько, завжди мовчазний і похмурий чоловік, який мав відому всім звичку перебирати губами, ніби читаючи якісь таємні закликання.

— Є наказ,— коротко нагадав Валерій Сурженко.

— Наказ і затвердження — не одне й те саме,— заперечив Молько. — На місце призначать, наказ напишуть, а там,— він показав пальцем на стелю,— візьмуть та й не затвердять.

— Буває,— розсудливо погодився Сурженко. — Але з Забортним цього не станеться. Тут усе на гранітній основі.

«Гранітну основу також можна зруйнувати,— зловтішно подумав Молько. — Ось сяду, напишу аргументовану анонімку, і з твоєї «гранітної основи» тільки уламки полетять. А я це зроблю неодмінно. Нехай не задирає носа цей Забортний. Подумаєш, кадру знайшли».

А до всіх Молько піднесено сказав:

— Є ідея. Ходімо та від душі поздоровимо нашого славного Забортного. Адже для нього й для нас це така радісна подія!

Іван СОЧИВЕЦЬ.

м. Київ.

Народні усмішки

ЧЕМНИЙ ЗЯТЬ

Приїхала теща до зятя та й гостює день, другий. А на третій запитує:

— Не набридла я ще вам? Може, їхати вже додому?

— Та ні, не набридли,— відказує зять. — Але якщо хочете, можете їхати — я ось уже й квиток купив.

Повідомила З. ДЕМИДЮК.
Хмельницька область.

ЯК У ВОДУ ДИВИВСЯ

На суді колишнього продавця Семена Заковиру запитали, чому він обраховував покупців систематично, але в малих розмірах.

— Тихіше їдеш — далі будеш,— відповів Заковира.

І як у воду дивився.

Повідомив Г. ТИМОШЕНКО.
м. Ходорів
Львівської області.

МОЖНА НОСИТИ

Майстер: — Ви тільки подивіться, як комір прилягає.

Замовник: — Але рукави дуже короткі.

Майстер: — А талія як...

Замовник: — Що — талія, коли рукави короткі!

Майстер: — Що ви заладили: «рукави, рукави» — у жилетів зовсім їх нема, але ж їх носять!

НЕ ПЕРЕДБАЧИВ

— Ти перестав мене любити...

— Я тебе не розумію...

— Колись ти обіцяв мене носити на руках...

— Тоді ж я ще не знав, що ти вдвічі поважчаєш...

Повідомив І. ЖИТНЮК.
м. Бориспіль
на Київщині.

Смішинки на теми відпочинку

Мал. М. ЛИТВИНА

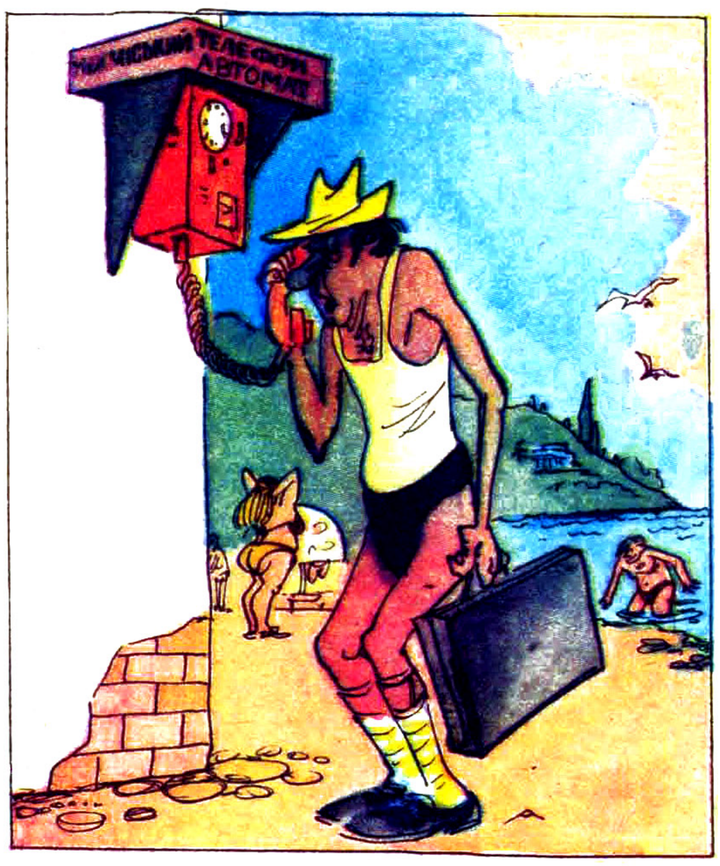

— Люба, моя відпустка скінчилася. Зустрічай з одежею, бо ледве з хазяйкою розрахувався...

Мал. В. ГЛИВЕНКА

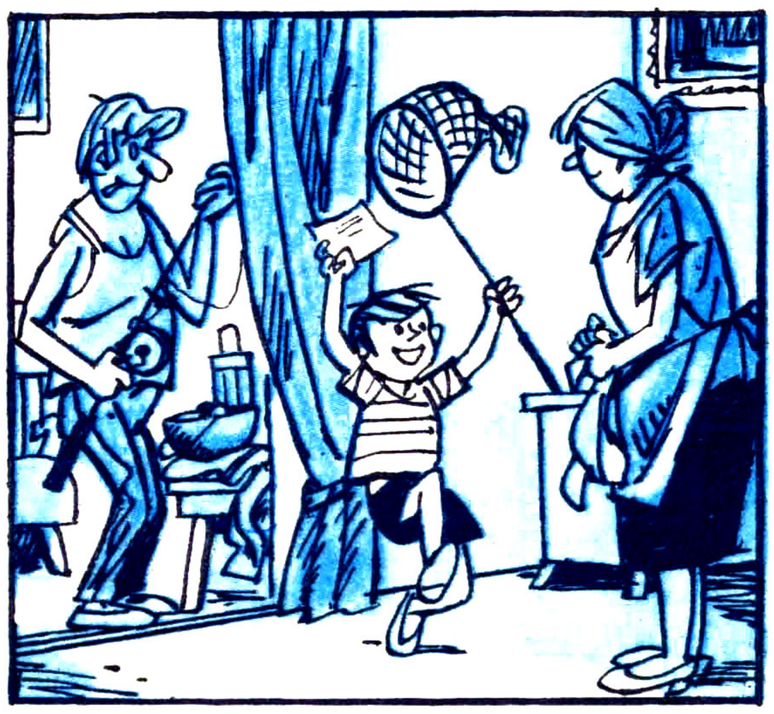

— Ура-а! Татко лікарняного одержав! Поїдемо на риболовлю!..

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

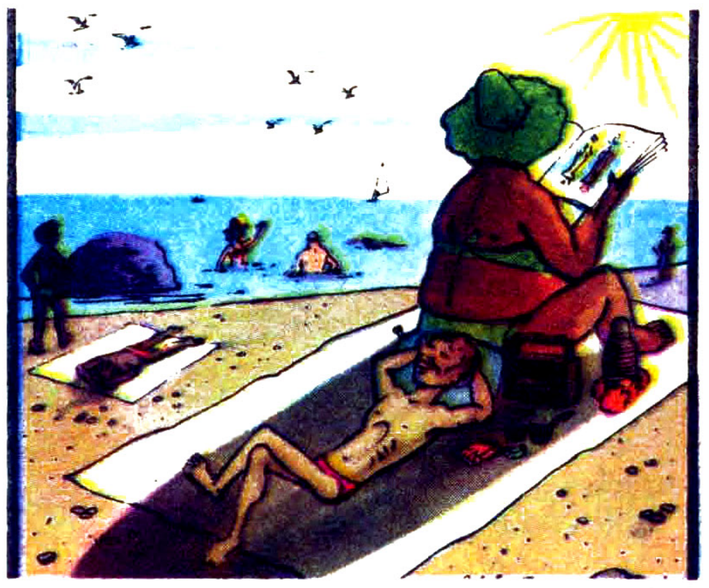

Усе життя за широкою спиною.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

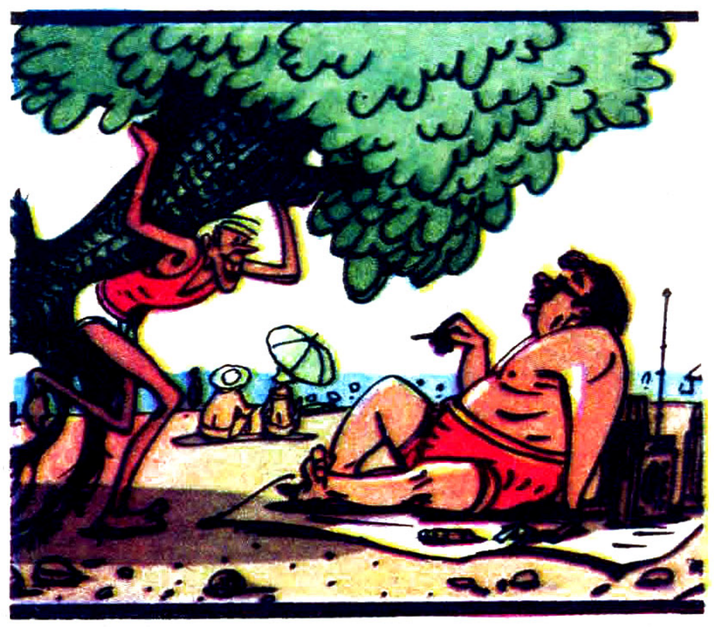

— Миколо Панасовичу, може, відпочинете в тіні!

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— Нарешті, друзі, пощастило: знайшли туристську стежку!

ПЕРЧЕНЯ

Сторінка для дітей

Мал. А. ВАСИЛЕНКА.

До 130-річчя від дня народження Івана ФРАНКА

27 серпня минає 130 років від дня народження великого українського письменника Івана Франка, який став найвидатнішим після Т. Г. Шевченка представником українського народу і його культури. Благородний є подвиг його життя, величезна літературна спадщина. Європейські літератури другої половини XIX — початку XX століття знають ряд великих письменників. Але вони не знають письменника, який поєднував би в одній особі поета, драматурга, белетриста, літературного критика, історика літератури, фольклориста, економіста, філософа, публіциста, перекладача давніх і нових зарубіжних письменників, бібліографа, текстолога, казкаря.

Видавництво «Наукова думка» нещодавно завершило видання 50-томного зібрання творів Івана Франка. Публікуємо з нього дві казки, які письменник оповів у книзі для дітей «Коли ще звірі говорили».

ЛИСИЧКА І РАК

Здибалася Лисичка з Раком. Стала собі, глядить на нього, як він помаленьку лізе, а далі давай над ним насміхатися.

— Ну, та й швидкий же ти, нема що мовити! Правдивий неборак! А скажи мені, Раче-небораче, чи то правда, що тебе раз у великодну п'ятницю по дріжджі посилали, а ти аж за рік у великодну суботу з дріжджами прийшов та й ті насеред хати розілляв?

— Може, коли й правда була,— каже Рак,— а тепер дуже на брехню подобає.

— Оввa! Значить, ти тепер прудкіший зробився?

— Прудкіший чи не прудкіший, а тобі на кпини не здатний. Коли хочеш знати, який я прудкий, то давай побиймося об заклад, що я швидше від тебе до того корчика добіжу.

— Що? що? що? — дивувалася Лисичка. — Ти хотів би зо мною об заклад бігати?

— Не тільки побіжу, а ще й тобі о один скок випередки дам і швидше тебе при меті буду,— мовить Рак.

Побилися вони об заклад. Стала Лисичка о один скок поперед Рака, а Рак учепився їй кліщами за хвіст. Рушила Лисичка, біжить щодуху, аж курява здіймається. Добігла до мети та й кличе:

— А де ти, Раче?

Нічого не чути.

— Ну, Раче, де ти там? — ще раз кличе Лисичка та й обернулася хвостом до мети.

Отоді Рак пустився від її хвоста та й каже:

— Та осьде я! Давно вже жду на тебе, аж трохи поза мету забіг.

ЛИСИЧКА І ЖУРАВЕЛЬ

Лисичка з Журавлем у велику приязнь зайшли, навіть десь покумалися. От Лисичка і кличе Журавля до себе в гості.

— Приходи, кумцю! Приходи, любочку! Чим хата багата, тим і погощу.

Іде Журавель на прошений обід, а Лисичка наварила кашки з молочком, розмазала тонесенько по тарілці та й поставила перед кумом.

— Живися, кумочку, не погордуй! Сама варила.

Журавель стук-стук дзьобом — нічого не спіймав. А Лисичка тим часом лиже та лиже кашку, аж поки сама всеї не з'їла. А коли кашки не стало, вона й мовить:

— Вибачай кумочку, більше не маю вас чим гостити.

— Спасибі й за те,— пісним голосом промовив Журавель. — А ти б, кумонько, до мене завтра в гості прийшла!

— Добре, кумочку, прийду, чому не прийти,— мовить Лисичка.

На другий день приходить Лисичка, а Журавель наварив м'яса, бурячків, фасольки, картопельки, покраяв усе те на дрібні шматочки, зложив у високе горнятко з вузькою шийкою та й поставив на столі перед Лисичкою.

— Живися, кумонько! Не погордуй, люба моя,— припрошує Журавель.

Нюхає Лисичка — добра страва! Встромляє голову до горнятка — не йде голова! Пробує лапою — годі витягнути. Крутиться Лисичка, заскакує відси й відти довкола горнятка — нічого не порадить. А Журавель не дармує. Дзьоб-дзьоб у горнятко та й їсть собі шматочок за шматочком, поки всього не виїв.

— Вибачайте, кумонько,— мовить, випорожнивши горнятко,— чим хата багата, тим і рада, а більше на сей раз нічого не розстарав.

Розсердилася Лисичка, навіть не подякувала за гостину. Вона, бачите, думала, що на цілий тиждень наїсться, а тут прийшлося додому йти, облизня спіймавши. Відтоді й зареклася Лисичка з журавлями приязнь водити.

Коли правда взулася...

Великий американець, один з батьків державності США і автор першої конституції цієї країни, Томас Джефферсон якось сказав: «Поки правда взується, брехня оббіжить півсвіту...»

І ще одна цитата, цього разу з листа нашого сучасника, простого американця. Лист надійшов у травні нинішнього року на адресу Московського радіо: «До мене вбіг смертельно переляканий сусід і вигукнув: «За годину-дві ми всі загинемо! Тільки що передали по телебаченню... В Радянському Союзі, в якомусь Чорнобилі стався ядерний вибух! Страшна радіоактивна хмара суне на Сполучені Штати, порятунку немає!»

Американське телебачення не відзначалося особливою оригінальністю. З кінця квітня і майже увесь травень засоби масової інформації, права преса, радіо, телебачення більшості капіталістичних країн затято змагалися, хто кого перебреше, хто вигадає найбільший і найстрашніший жах про «смертельну катастрофу» на Чорнобильській АЕС. Навряд чи є потреба згадувати, яка саме радіостанція чи телемережа виплюнули в ефір найрадіоактивнішу хмару домислів і наклепів, зі сторінок якої буржуазної газети чи журналу вихлюпнулося найбільше мегатонн брехні.

І все ж, якби існувала міжнародна премія за найпідлішу інсинуацію, за найгустопсовішу брехню і найнахабнішу фальсифікацію, таку премію отримала б одна французька газета, яка вмістила фотографію Хрещатика 1943 року, супроводивши її таким текстом: «Центр Києва, травень 1986 року».

Можна було б і не згадувати про цей факт, бо не минуло й тижня, як газета вмістила спростування: мовляв, трапилася прикра помилка. Та річ у тім, що фотографію було подано на першій сторінці, з аршинною «шапкою», і бачили її сотні тисяч французів, а спростування набрали скромненько, петитом, заховавши його на останню сторінку, тож прочитали текст одиниці. Ця безсоромна фальсифікація ілюструє весь настрій буржуазних засобів масової інформації, їх бажання відвернути чорнобильською «сенсацією» увагу світової громадськості від «зоряних війн», від шаленої гонки озброєнь у США і країнах НАТО, від розміщення в Західній Європі найновітнішої, найстрахітливішої ядерної і хімічної зброї.

Боса (щоб легше було бігти) брехня про аварію на Чорнобильській АЕС бігла по світу...

Але минув день, і ще день, ніхто в Європі, ні, тим паче, у США не загинув від «страхітливої радіоактивної чорнобильської хмари». Радянський уряд виступив з офіційною заявою про те, що сталося, поінформувавши уряди і народи всіх країн. Далі в районі аварії побували іноземні спеціалісти, в тому числі й із США, їм було надано можливість виступити на прес-конференції для всіх журналістів, акредитованих у Москві. Багато хто з цих журналістів побував і в самому Києві, і в сусідніх з Чорнобильським районах Київщини.

Навіть найзатятіші, «найправіші» писаки зрозуміли: час збавляти оберти... Чорнобильська хмара не така густа, щоб люди у всьому світі не розгледіли за нею, що робиться у них самих дома, на Заході. А тут, як на те, на одній АЕС у ФРН стався викид радіоактивних газів, вони почали загрожувати життю і здоров'ю західноєвропейців значно реальніше, ніж наслідки аварії в Чорнобилі.

На сторінках американських і західноєвропейських газет і журналів почали з'являтися матеріали, які, дотримуючись біблійської термінології, можна було б сформулювати приблизно так: «Побачивши в сусідовому оці тріску, перевіримо, чи немає в нашому власному оці колоди». Що адекватно українській народній приказці: «Аніж дивитися, що в когось під лісом, гляньмо, що у нас під носом».

Я наведу лише два таких приклади, назвавши журнал «Прогресив» (США м. Медісон) і англійську газету «Обсервер» та процитувавши дуже коротко статті, надруковані в цих друкованих органах.

Отже — «Прогресив», стаття Д. Бернстайна та К. Блітта «Смертельна доза». Стаття має красномовний підзаголовок: «Історія на Керр-Макгі, про яку не розповіли». Йдеться про аварію на заводі по переробці і збагаченню уранової руди «Керр-Макгі» фірми «Секвойя ф'юоле» в штаті Оклахома, під час якої в атмосферу вилетіла хмара радіоактивних газів, внаслідок чого двадцятишестирічний робітник Джеймс Харрісон загинув, а багато інших робітників сильно опромінились і практично стали інвалідами. Які ж висновки з цієї аварії зробили в штаті Оклахома? Ніяких. Завод «Керр-Макгі» продовжує отруювати і своїх робітників, і навколишнє середовище.

Цитую: «Фірма «Секвойя ф'юоле» практично щорічно скидає 11 тисяч фунтів (фунт — 454 грама) відходів, що містять уран, в дренажну систему, звідки вони потрапляють в річку Іллінойс.»

По цей бік Атлантики, на березі Ірландського моря, біля англійського міста Селлафілд, теж працює завод по переробці уранової руди. Про аварії, які сталися на цьому заводі за останні 29 років, про регулярне забруднення цим заводом навколишнього середовища, на сторінках «Обсервера» розповідає у статті «Жовта тривога» Джеффі Лін. Стаття супроводжується малюнком-схемою і такою статистичною таблицею: «1. Пожежа в 1957 р. Бушувала три дні. В атмосферу було викинуто величезну кількість радіоактивних речовин. Уряд наказав знищити в цьому районі 2 мільйони літрів молока. 2. Серія не помічених спершу (а потім про них просто промовчали і не вжили ніяких заходів по дезактивації) викидів радіоактивних газів в 1970—79 рр. 3. Велика пожежа в 1979 р. 4. Викид радіоактивного йоду в атмосферу в 1981 р. 5. Викид радіоактивних газів в 1983 р. 6. Викид хмари радіоактивного пилу 6 лютого 1986 р., в результаті чого 15 робітників було опромінено, і вони важко захворіли».

І остання цитата: «В одному випадку було скинуто в Ірландське море півтонни урану. В іншому — злито у відкриту траншею 250 галонів (галон — 4,54 літра) радіоактивної води».

І американські журналісти, і англійські пишуть у своїх статтях, що й на берегах річки Іллінойс, і на берегах Ірландського моря люди хворіють більше, ніж в інших місцях: діти — лейкемією, дорослі — раковими захворюваннями.

Американський адресат Московського радіо закінчує свій лист словами: «Після того, як я узнав всю правду про аварію на Чорнобильській АЕС і про те, що робиться у нас самих вдома, у Штатах, я почав все частіше настроювати свій приймач на радіохвилі Москви...»

...Отак правда «взулася». І як бачимо, «взували» правду не лише наші засоби масової інформації. Правда наздогнала брехню і так копнула її носаком черевика, що та змушена була прикусити язика. Чи надовго?

Микола БІЛКУН.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

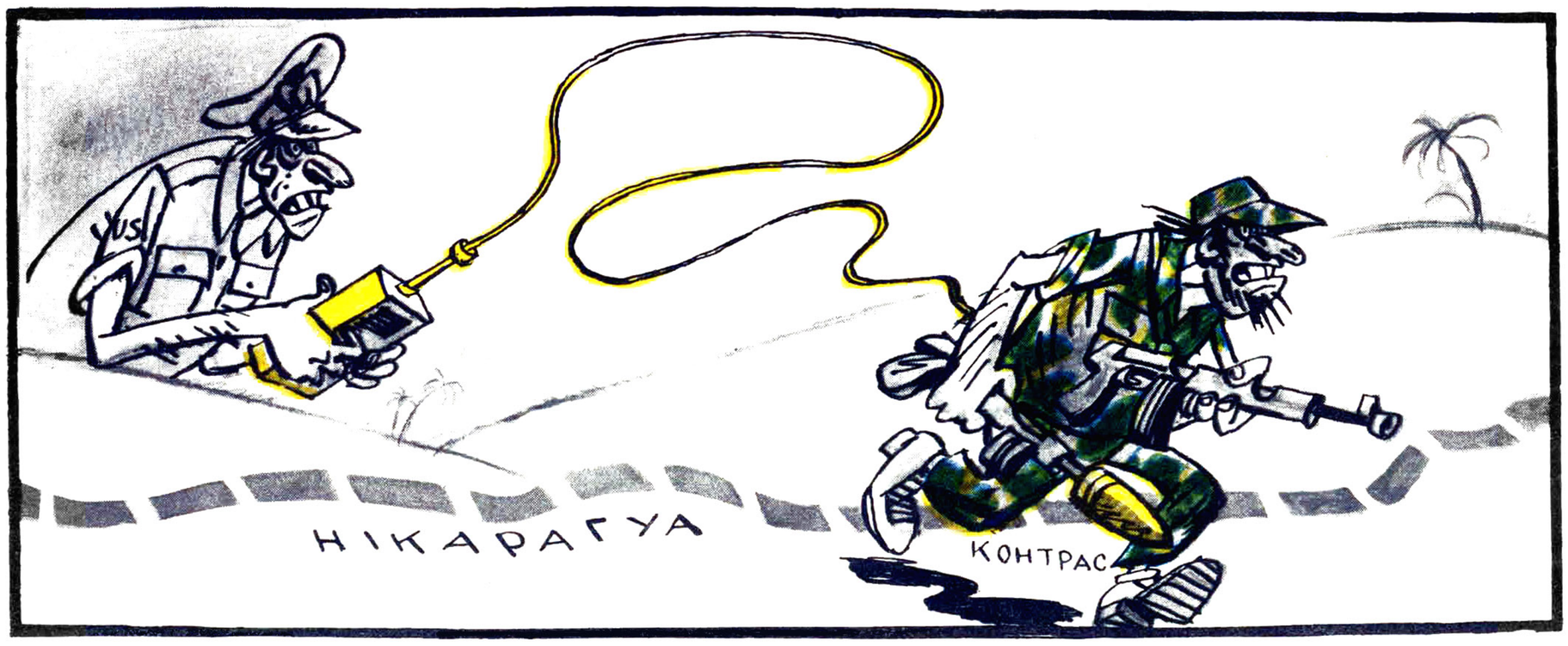

Дистанційне управління.

І дзвець, і на дуді грець...

— Отже, перевіримо, як ви виконали домашнє завдання і засвоїли попередній матеріал. Зіграйте, будь ласка, гаму соль-мажор. Стривайте, причому тут сіль? Причому тут перець? До яких пельменів?

— Ми міліцію викликали?! У нас п'яних немає, у нас учні, розумієте,— учні!

— А за чобітьми прийдете завтра.

«Ой чоботи, чоботи ви мої, наробили клопоту ви мені...»

— Гарно у вас виходить, тільки треба чіткіше вимальовувати музичну фразу.

«Ой, гоп, мої гречаники...»

— А гречаників у нас немає, у нас пельмені.

Стоп, стоп... Не подумайте, шановні читачі, що ми ведемо репортаж із палати № 6, яку описав ще Антон Павлович Чехов, і що автор, який оце писав, сам з глузду з'їхав.

Такі або приблизно такі діалоги можна почути у Хмельницькому музичному училищі. І нічого тут дивного немає, адже в одному приміщенні з музучилищем знаходиться пельменна, штаб добровільної народної дружини, штаб цивільної оборони, відділення статистичного управління, ще якась контора. А коли учні музучилища водночас ушкварять на своїх віолончелях, тромбонах і валторнах, та ще й візьмуть фортіссімо, то в цьому шарварку дуже легко переплутати, хто говорить про соль, а хто про сіль, хто до кого і куди прийшов, хто від кого щось вимагає.

Що й казати, не дуже гарне сусідство в учнів музичного училища. Може, якомусь п'яничці чи хулігану, котрих привели у штаб ДНД, і приємно чекати, поки за ним приїде машина з міліції, слухаючи фортепіанні прелюдії Шопена. Але не думаємо, що юним дівчаткам і хлопчикам приємно бачити посоловілі очі та пожовані фізіономії чарколюбів.

І змушені майбутні хормейстери і концертмейстери вправлятися в музиці у коридорах, на сходах, на сходових площадках, на підвіконні. Бо ж приміщень для занять не вистачає.

— Ми забезпечені навчальними приміщеннями лише на сорок процентів,— бідкається заступник директора училища Микола Михайлович Кульбовський. — А це позначається на якості підготовки майбутніх музикантів.

Ще в 1971 році училищу виділили навчальний корпус по вулиці Леніна. Але перший поверх заселили різними організаціями, пообіцявши, що незабаром училищу віддадуть увесь будинок. Відтоді дирекція училища воює за те, щоб цю обіцянку виконали.

Правда, останнім часом Хмельницький міськвиконком пішов на деякі поступки. Пельменну закрили, приміщення ремонтують і, подейкують, що його віддадуть юним музикантам. Можна було б і радіти, якби в той же час у другому корпусі не відкрили шевську майстерню. Вирішили, що училищу не тільки каніфоль потрібна, щоб смички натирати, а й шевська смола. Щоб виходили з училища спеціалісти широкого профілю: і шевці, і на дуду гравці...

В. БУЛАВКО.

м. Хмельницький.

ГУМОР НАШИХ ПОБРАТИМІВ

Мал. Я. Брінкіса («Дадзіс», Рига)

Без слів.

Мал. А. Мерзлікіна («Кіперуш», Кишинів)

Без слів.

Мал. Ф. Самукаса («Шлуота», Вільнюс)

Без слів.

Мал. І. Авер'янова («Хенек», Уфа)

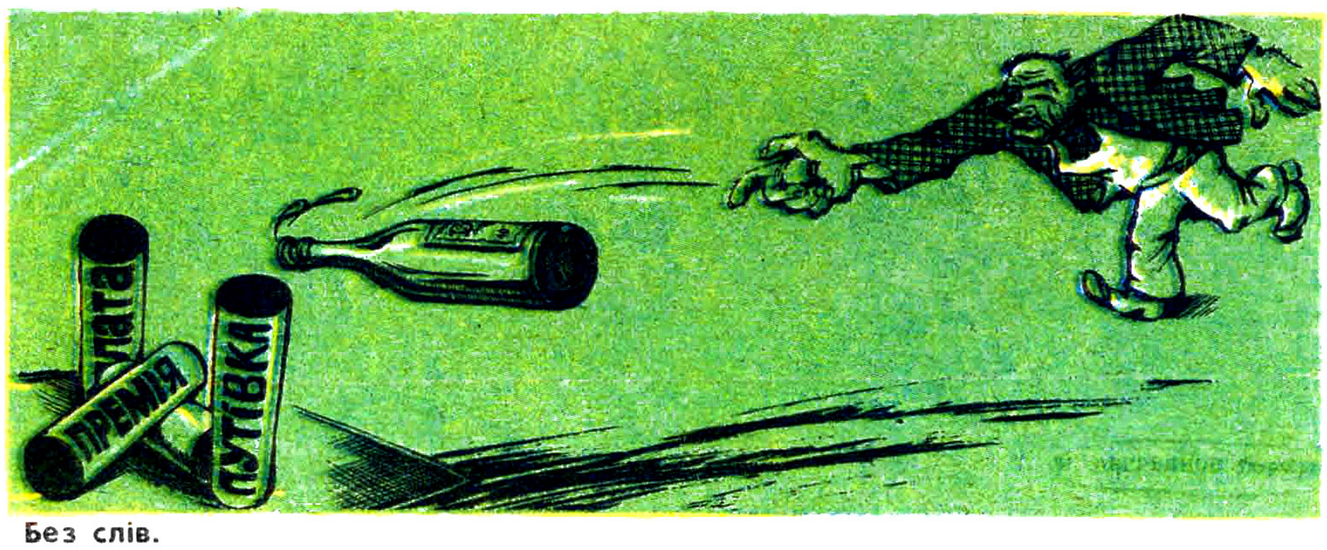

Без слів.

Дружнє перце!

Уже кілька років просимо директора нашого радгоспу ім. 50-річчя Великого Жовтня В. В. Лелюха взяти участь у художній самодіяльності. Адже далеко не кожному дано володіти гіпнозом. Та Володимир Васильович упирається. «Я вам,— каже,— не Кіо. Нема чого божий дар розтринькувати. Інтереси господарства вимагають його без останку».

І воно справді так. Бо з року в рік приїздять на наш свиновідгодівельний комплекс природоохоронні комісії. Претензій нема — очисні споруди тут у належному стані. Але варто дійти до старої свиноферми, що розташована поруч, як Володимир Васильович напружує усе своє могутнє біополе. І вже ніхто не помічає, як течуть звідси стоки прямісінько в Сулу. Та якщо цей «божий дар» і справді рятує В. В. Лелюха від різних неприємностей, то природі, Перче, від цього аж ніяк не легше.

М. СЕНЧА.

Талалаївський район
Чернігівської області.

Скажи, чи ламається коли-небудь твій телевізор? Якщо ламається, то хочу тебе раз і назавжди застерегти: ніколи не здавай його у ремонт до Конотопського радіоательє. І, тим паче, ніколи не купуй там абонемента на його обслуговування. Бо матимеш таку ж халепу, як оце і я.

Кілька років тому придбав я у Конотопському радіоательє абонемент на обслуговування телевізора. Сумлінно сплачував за нього гроші. А коли телевізор у мене таки зіпсувався, то я, згідно з правилами, викликав майстра.

І майстер прийшов. Раз. Удруге. Втретє... А телевізор як не працював, так і не працює. Лишився мені на згадку тільки отой абонемент...

Отож і дивлюсь я на нього щовечора замість телепередачі.

А. МЕЛЬНИК.

с. Підлипне
Сумської області.

З превеликою радістю передаю тобі привіт від усіх первинних організацій Добровільного протипожежного товариства міста Слов'яносербська і палкі запевнення, що віднині жодної пожежі у нас не трапиться. Та й про якого червоного півня може йти мова, коли роботу серед населення проводимо єдиним і поширеним методом — поширюємо квитки і марки протипожежного товариства. Чим більше ми розповсюдимо отих марок і квитків, залучимо до товариства якомога більше земляків, тим поставимо надійніший заслін пожежам. Хоч я і сам належу до активних розповсюджувачів (надсилаю зо два десятки марок і тобі), проте хочу, Перче, поділитися сумнівами і з тобою, і з керівниками первинних організацій Добровільного протипожежного товариства: а чи не пахне в повітрі смаленим, коли у роботі цих організацій пахне формалізмом?

В. НЕСОЛОНИЙ.

Ворошиловградська область.

ПЕРЧАНСЬКИЙ ТЕЛЕВІЗОР

Добридень, шановні телеглядачі!

Сьогодні ми ведемо передачу з древнього Глухова на Сумщині. Надаємо слово нашому кореспондентові М. Савченку.

— Славен наш Глухів своєю історією, славен і пам'ятниками старовини. Об'єкт, який ви бачите на ваших екранах,— теж історичний. Його історія почалася десь на початку сімдесятих років нашого сторіччя, коли місцевий завод агрегатних вузлів заходився зводити для своїх робітників житлові будинки. А щоб вони у тих будинках взимку дрижаків не ловили, вимурували ще й котельню. Та не просто собі якусь там рядову кочегарку, а таку, щоб півміста могла обігріти.

І от, коли котельня майже була готова, а приїжджі майстри вивели ще й п'ятдесятиметрову цегляну красуню-трубу, хтось схаменувся: а скільки ж це вугілля треба буде щодоби спалювати? Підрахували — не менше пульманівського вагону. Як його доставиш сюди? Залізницю міськими вулицями прокладати чи що? Ганяти туди-сюди десятки автомашин? Теж влетить у копієчку. Перепроектовувати котельню на рідке паливо? А як ти її в дідька перепроектуєш, якщо вона вже спроектована і майже змонтована?.. Думали-гадали і, врешті-решт, поставили недобудовану котельню з величезною трубою на консервацію. Так і вилетіло з неї на вітер 180 тисяч державних карбованців. І ніхто тих грошей не повернув, як ніхто й досі не відповів за таке марнотратство.

Отака, як бачите, не вельми славна історія.

На цьому, товариші,— до побачення. До наступного телебачення!

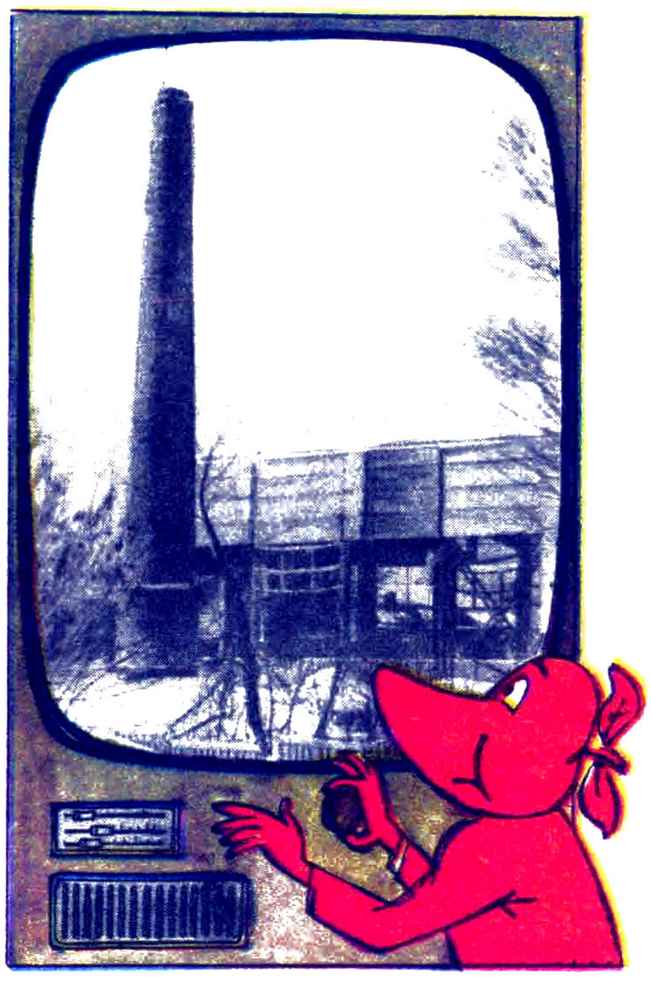

Краще перо не в гусака...

«Можна рекомендувати і старий сорт «рання рожева», який має відмінні смакові якості, але давно виродився, втратив свою урожайність, нестійкий проти раку».

(З листа до газети).

«Графік технічного огляду власників індивідуального транспорту».

(З оголошення).

«За повістю В. Перуанської «Потвора» на Свердловській кіностудії поставлено картину «Продлись, продлись, очарованье...»

(З анотації до фільму).

«Легка косинка затріпотіла від подиху легіта. У кузові причепа — зелена маса. Вона везе її на молочнотоварну ферму».

(З районної газети).

Надіслав Г. ЄЛИШЕВИЧ.

У ПОРТУ

У порту дебелий дядько
Смика жінку: — Клаво,
Глянь, яке мале суденце
Тягне пароплава.
Аж не віриться, їй-право,
Звідки в нього сила?!
Така тюлька
За собою
Цупить здоровила!
Щупла жіночка зітхнула
І відповідає:
— Що ж тут дивного? Частенько
Так воно й буває!
Для суденця ще нічого —
В нім — мотори дужі...
А я ж тебе без моторів,
Все життя, моє ти горе,
Так тягну по суші...

Альберт МАНДРИК.

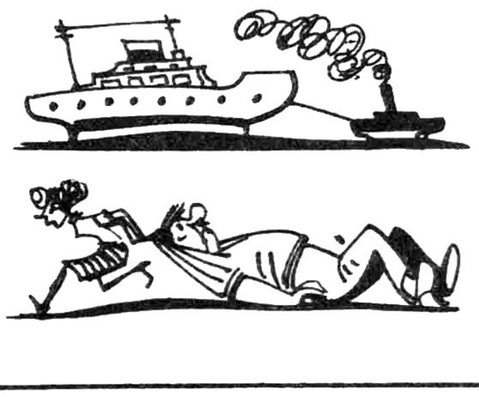

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Хірурги, як відомо, повинні мати твердий характер і тверду руку. Слабкодухим у хірургії робити нічого. Особливо, коли доводиться ще й завідувати хірургічним кабінетом. А от у завідуючої таким кабінетом у Полтавській міській лікарні № 4 Максимук Г. В. була слабкість. Своєрідна. Вона хапалася за кожну можливість, аби урвати собі сотню-другу. Про це й розповідалося у фейлетоні «Рушійна сила» («Перець» № 6).

Секретар Полтавського міськкому Компартії України А. Кива повідомив редакції, що фейлетон розглянуто на засіданні бюро міськкому. Головному лікареві Малику В. В., секретареві парторганізації Красько Н. М. суворо вказано на факт порушення штатно-фінансової дисципліни. Наказом по міському відділу охорони здоров'я Малику В. В. оголошено сувору догану. Заступника головного лікаря Білоножко В. В. та Максимук Г. В. з посад звільнено.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

◆ Коли комусь із жителів Димівки (Новоодеський район) потрібен будівельний матеріал, односельці йому радять: «Іди в баню!» І це справді ділова порада, оскільки для ремонту лазні було завезено чимало будматеріалів. Сталося це аж десять років тому, й відтоді будматеріалів значно поменшало, а лазня як була невідремонтованою, такою і залишалася. Про це писалося в журналі № 3 (замітка «У лазню по будматеріали»).

Після виступу Перця перший заступник голови Миколаївського облвиконкому Н. С. Долинський повідомив редакції, що за зволікання ремонту лазні на директора радгоспу «Дружба» Голубенка П. В. накладено партійне стягнення. Лазню відремонтовано.

◆ У «Перці» № 5 у розділі «Виставка ширнетреба» було вміщено замітку «Традиційний привілей», де йшлося про те, що Харківський дослідний завод технологічної оснастки випускає консервовідкривачі, якими жодної банки не відкриєш.

Головний інженер цього заводу В. В. Попов сповістив редакції, що випуск неякісних консервовідкривачів припинено, а натомість налагоджено виробництво нових, надійних.

◆ В одному з листів до Перця говорилося про те, що в колгоспі «60 років Великого Жовтня» (Новоселицький район) погноїли насіннєву картоплю.

Як повідомив голова Чернівецького обласного комітету народного контролю В. А. Яценко, факти підтвердилися. Збитки відшкодовано за рахунок винних. Завідуючого током Даналакія В. І. з посади звільнено.

◆ Протягом двох років жителі села Кам'янки (Херсонщина) мали клопіт з водою: водогін раз у раз виходив з ладу, а місцеві керівники дивилися на це крізь пальці. Довелося людям звернутися до редакції.

Після втручання Перця голова Високопільського райвиконкому А. І. Ратушний повідомив, що водопровід у селі відремонтовано.

◆ Жителі села Брідок (Вінниччина) у своєму листі до редакції висловлювали невдоволення тим, що в їхньому господарському магазині № 1, де завідуючою Аргутинська Д. С., виявлено факти зловживання службовим станом та нестачу грошей і матеріальних цінностей. Про це стало відомо ще в лютому, але все так і заглохло. З цим листом Перець звернувся до прокуратури Теплицького району.

Як повідомив виконуючий обов'язки прокурора І. В. Мельник, із згаданих питань ведеться слідство.

Головний редактор О. ЧОРНОГУЗ.

Редакційна колегія: В. БОЙКО, В. БОНДАРЕНКО, А. ВАСИЛЕНКО, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ (головний художник), Ф. МАКІВЧУК, Д. МОЛЯКЕВИЧ, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

Журнал «Перец» № 16 (1226)
(на украинском языке)
Издательство «Радянська Україна».

Здано до набору 17.07.86. Підписано до друку 31.07.86. БФ 11200. 70×108/8. Офсетний друк. 2,8 умовн.-друк. арк. 14 умовн. фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк. Тираж 2335800 прим. Зам. 03635.

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

© Журнал «Перець» 1986 р.

Видається з січня 1927 року. Виходить двічі на місяць.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 441-82-14, 441-89-37, 441-89-38.
Адрес редакции: 252047, Киев-47, ул. Петра Нестерова, 4.
Для телеграм: Київ Перець.

Рукописи не повертаються.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Ордена Ленина комбинат печати издательства «Радянська Україна», 252047, Киев-47, проспект Победы, 50.

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

Теми малюнків цього номера придумали: А. Василенко, А. Бордуніс, Р. Друкман, Л. Телятников, Ю. Ячейкін, В. Зелінський, Г. Мушкаєв, А. Дисяк, С. Веткін, А. Помазков, М. Вайсборд.

Ціна номера 30 коп.

Індекс 74393

«У США бучно відзначають сторіччя встановлення у Нью-Йорку статуї Свободи».

(З газет).

Діоген:
— Я шукаю людину. А ти кого!
Леді Свобода:
***— А я вже сто років шукаю права для людини!**